

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

januari 2013 | jaargang 17 | #01

Muzikkenner Mark Steyaert

'De mens is muziek'

**Kadettenschool
wordt Europese school**

Gemeenteraadsverkiezingen

**Een lichte trendbreuk
en een nieuw woord**

Samenwerking

tussen Rand en Brussel moet systematischer

+ AGENDA

**Bruggen slaan
met kunst**

Cultuurcentrum Strombeek
en S.M.A.K. slaan handen in elkaar

i

Marijke Theunis uit Beigem werd vorige maand door Houssein Boukhriss aangeduid om **deketting** voort te zetten. Marijke geeft opleidingen in leiderschap, communicatie en samenwerking aan bedrijven en organisaties.

Grimbergen bruist

'Ik kom oorspronkelijk uit Paal, ben in Leuven gaan studeren en vervolgens ben ik voor mijn eerste job in Brussel beland. In 1987 ben ik naar Grimbergen verhuisd, onder meer omwille van de goede ligging. Ik heb hier al in verschillende deelgemeenten gewoond: eerst in Grimbergen centrum, dan in Humbeek en sinds 2007 in Beigem. Ik woon hier graag. Het is centraal gelegen en toch loop je honderd meter verder in deze straat de velden in, waardoor je je meteen op het platteland voelt. Ik hoop dat onze gemeente, en de Rand in het algemeen, groen blijft. Dat vind ik belangrijk. Ik ben een fervente jogger en kan echt genieten van de natuur. Met de joggingclub van Grimbergen lopen we in het Prinsenbos, een zeer aangename omgeving. Voorts vind ik dat de gemeente echt bruist met bijvoorbeeld de gekende kerstmarkt in het mooie historische centrum maar ook met de activiteiten in het CC Strombeek.'

Eén kilometer file

Daarnaast ben ik veel met mijn job bezig. Ik ben zelfstandig trainer-coach. De laatste tijd krijg ik vaak vragen van leidinggevenden en directies om hen te begeleiden in het brengen van moeilijke boodschappen aan het personeel. Voordien heb ik twaalf jaar bij SD Worx gewerkt. Daar heb ik veel ervaring opgedaan. Nu werk ik samen met een vaste collega-trainer en meerdere freelancers. Voor mijn werk verplaats ik me regelmatig over heel Vlaanderen, Brussel, en zelfs af en toe naar Nederland. Dan is het belangrijk om een vlotte verbinding te hebben en die heb

je als je in de Noordrand woont. Het enige minpunt is de grote ring waar je soms moet aanschuiven. In feite sta ik meer op de invalswegen naar de ring in de file dan op de ring zelf. Moest er een betere aansluiting zijn met het openbaar vervoer, ik zou er meteen voor kiezen. Aan mobiliteit moet in de Rand echt gewerkt worden.'

Verstedelijking

'In de Rand zijn er nog heel wat andere uitdagingen. Als ik naar onze deelgemeente Strombeek-Bever kijk, dan zie ik de verstedelijking jaar na jaar toenemen. Tegelijk neemt ook de verfransing toe, samen met een stijgend aantal mensen uit verschillende culturen. Het aanvaarden van diversiteit in ons straatbeeld en anderstaligen helpen integreren, is een grote uitdaging. Je kan nostalgisch doen over het verleden, maar de realiteit is dat we hier vlakbij de hoofdstad zijn. Daar moeten we op een positieve manier mee leren omgaan. Of ik me randbewoner voel? Tja, dat klinkt een beetje als 'op het randje van'. Ik voel me eerder Grimbergenaar en ruimer gezien voel ik me een echte wereldburger.'

tekst Joris Herpol ■ foto Filip Claessens

i In onze rubriek **deketting** laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de ketting voort mag zetten.

inhoud

13

AGENDA BINNENIN

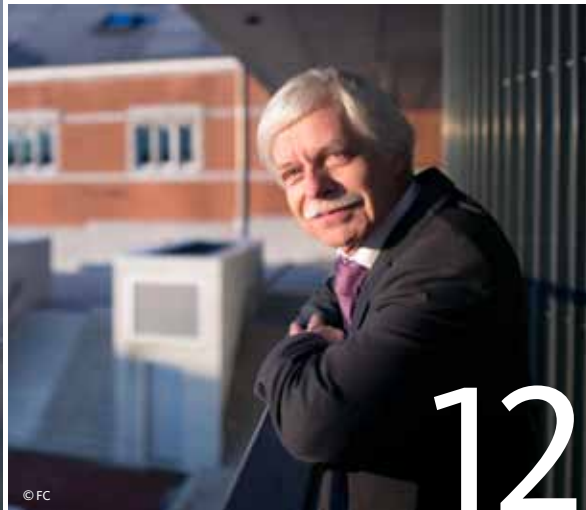
Gemeenteraadsverkiezingen

Een lichte trendbreuk en een nieuw woord

23

04

12

28

10

'De mens is muziek'

Anno 2013 een cd-winkel uitbaten, is dat wel een goed idee? 'Het gaat misschien slecht met de grote spelers in de muziekindustrie, maar de muziek zelf doet het beter dan ooit.' Muzikkenner Mark Steyaert, eigenaar van vier zaken gespecialiseerd in klassieke muziek en jazz dompelt ons onder in klanken, noten en melodieën.

EN

22

Bruggen slaan met kunst

Op 11 januari geeft Cultuurcentrum Strombeek de aftrap voor de tentoonstellingsreeks About Waves. Deze reeks maakt deel uit van het ambitieuze project Museumcultuur Strombeek/Gent, een unieke samenwerking tussen het CC en het Gentse museum S.M.A.K.

26

'Het was hier altijd de zoete inval'

Wie in Asse weet nog dat in de optiekzaak de loketten en het café van Cinema Elisabeth gevestigd waren? En dat de oorspronkelijke cinemazaal nog altijd overeind staat? In onze reeks over oude buurtcinema's gingen we een kijkje nemen in Cinema Elisabeth.

EN

02 ■ deketting

06 ■ vanassetotzaventem

09 ■ mijngedacht

16 ■ bouwwerk

24 ■ opstap

25 ■ dekijker

26 ■ natuurlijk

29 ■ kwestievanmaak

30 ■ lostinderand

32 ■ gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 188.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | Realisatie vzw 'de Rand' | Hoofdredactie Geert Selleslach | Eindredactie en coördinatie Ingrid Laporte | Vormgeving Jansen & Janssen, Gent | Fotografie Filip Claessens en David Legréve | Druk Roularta, Roeselare | Redactieadres Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | Verantwoordelijke uitgever Jan de Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Uit in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Samenwerking moet

De Vlaamse Rand en Brussel hebben baat bij een doorgedreven samenwerking om de uitdagingen op vlak van milieu, mobiliteit, ruimtelijke ordening, economie, tewerkstelling, huisvesting,... doeltreffend aan te pakken. Maar aan contacten over de gewestgrenzen heen ontbreekt het nog te vaak.

TEKST Geert Selleslach • FOTO Filip Claessens

Met het project *Brussel aan de Rand* probeerde de Brusselse Raad voor het Leefmilieu (Bral) vorig jaar meer vaart te krijgen in het intergewestelijke overleg. Bral bracht instanties en betrokkenen uit verschillende sectoren samen om een lijst van concrete dossiers op te stellen. 'In regeerverklaringen en beleidsnota's vinden we geregeld goede intenties terug om samen te werken. In de praktijk laat dat nog vaak te wensen over. We moeten vaststellen dat er een structureel tekort is aan intergewestelijk contact op vele niveaus', zegt Joost Vandenbroele van Bral. 'Brussel en Vlaanderen plannen elk op hun eiland. Er worden stappen in de goede richting

gezet, maar van een echte kentering is nog geen sprake. Brussel en Vlaanderen kennen elkaars plannen weinig of niet. Jammer. Misschien wel het meest opvallende en meest actuele voorbeeld van hoe het niet moet, is de wedloop rond de grote winkelcomplexen Uplace, Neo en Just under the sky, een megalomane ratrace zonder overleg.'

Mentale grens

Op sommige plaatsen loopt Brussel bijna naadloos over in de Rand, op andere zie je in het landschap letterlijk de breuk tussen stad en platteland. En hoewel hier en daar aarzelende pogingen tot overleg en samenwerking worden ondernomen, is er ook nog

die mentale grens tussen Rand en grootstad. Misschien is het zelfs de moeilijkste grens om te slechten, want in sommige hoofden is Brussel vooral een kwaal. Een tram is niet enkel een comfortabel vervoersmiddel en een mogelijk alternatief voor de auto's in de files, maar het voert vooral onheil uit de grootstad aan. Brussel vreest dan weer een nieuwe stadsvlucht. 'We moeten af van die defensieve houding. De angst voor een verbruseling van de Rand of een stadsvlucht moeten we achter ons laten. De uitdagingen liggen op een ander vlak: ruimtelijke ordening, mobiliteit, ecologie, armoede, werkgelegenheid, internationalisering, bevolkingstoename, ... Recreatie en cultuur kunnen in eerste instantie een link leggen tussen de Rand en de stad.'

FR Systematiser la coopération

Le Vlaamse Rand et Bruxelles ont intérêt à renforcer leur coopération afin de relever avec efficacité les défis dans les domaines de l'environnement, de la mobilité, de l'aménagement du territoire, de l'économie, de l'emploi, du logement, ... En lançant l'an passé le projet *Brussel aan de Rand*, de Brusselse Raad voor het Leefmilieu (Bral) a tenté de faire progresser la concertation interrégionale. 'Les déclarations gouvernementales et les notes de politique générale contiennent régulièrement des intentions intéressantes en matière

de coopération. Mais dans la pratique, elles laissent souvent à désirer. Nous sommes obligés de constater une absence structurelle de contacts interrégionaux dans de nombreux domaines', dit Joost Vandenbroele du Bral. Le Bral a réuni les instances et les parties intéressées dans différents secteurs afin de dresser une liste de dossiers concrets où la coopération peut s'organiser rapidement entre le Rand et Bruxelles. Peut-être devons-nous constater que la frontière mentale est encore la plus difficile à franchir?

Vier voorbeeldossiers

Zo komen we meteen op enkele dossiers die volgens Bral zowel voor de Rand als voor Brussel voordelig zouden moeten zijn en waarrond er absoluut samengewerkt moet worden. De mobiliteit met het GEN (Gewelukkig Expresnet) en de linken met trams van, naar en rond Brussel, een aansluiting op het Brusselse metronet en grote stadsrandparkings is het eerste dossier. Uit de discussies die Bral organiseerde, blijkt dat velen vragende partij zijn om het aanbod van het openbaar vervoer in de Rand en Brussel beter op elkaar af te stemmen. 'Een hoogwaardig voorstedelijk intergewestelijk openbaar vervoer moet het doel zijn. Het spoor-, bus- en

systematischer

tramnet kan ook ruimtelijke ontwikkelingen stimuleren. De toekomstige GEN-stations in Brussel en Vlaanderen mogen niet alleen belangrijk zijn voor pendelaars uit Vlaanderen, ze moeten ook een nut hebben voor de Brusselaars. Hieraan is ook de actuele discussie gekoppeld over grote stadsrand- en stationsbuurtparkings? Zijn die nodig? En waar en hoeveel dan? Hierover bestaat geen uitgewerkte gemeenschappelijke visie', legt Vandenbroele uit.

Een tweede dossier is een groen netwerk. Het Brusselse Groene Netwerk stopt vandaag vaak aan de gewestgrens. Aaneensluitend groen tussen Brussel en Vlaanderen creëren mogelijkheden en maken de stad leefbaarder en gezonder. 'Wat betreft de samenwerking over groene ruimte is het landinrichtingsproject Molenbeek-Maalbeek een positief voorbeeld. Langs deze twee beken op de grens tussen Asse en Ganshoren liggen een aantal waardevolle, geïsoleerde natuurgebiedjes en rest er nog wat open ruimte tussen de bebouwing en de industrie van de verstedelijkte rand rond Brussel. Om een antwoord te bieden op die verstedelijkingsdruk plantte de gemeente Asse een extra bos en kocht ze het Breughelbroek. Hier werd een educatief speelbos ingericht dat druk wordt bezocht door Brusselse scholen.' De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) en Leefmilieu Brussel (BIM) zetten de schouders onder dit landinrichtingsproject. Voor die samenwerking was er geen aparte structuur nodig. Ook over de link tussen Neerpede (Brussel) en stukken van Sint-Anna-Pede en Vlezenbeek (Sint-Pieters-Leeuw en Dilbeek) is een samenwerking gestart. 'Nog een ander voorbeeld van een missing (groene) link is die tussen de Brusselse Groene Wandeling in Neder-over-Heembeek en de wandelpaden van de Drie Fonteinen, net over de grens in Vilvoorde. Hier zou zowel het BIM, de Stad Vilvoorde als de provincie Vlaams-Brabant een eerste stap kunnen zetten door bijvoorbeeld een vergadering samen te roepen over de recreatieve verbindingen of de uitbreiding van de fietsknooppunten tussen Vilvoorde en Brussel.'

Een derde dossier is een blauw netwerk. 'Vele organisaties en betrokkenen vragen om een overkoepelende samenwerking rond integraal waterbeheer in de Zennevallei en de Zennebeemden. Vandaag zijn er te veel verschillende soorten waterbeheerders. Waarom is dat nodig? Wateroverlast is een acuut probleem, vooral in overstromingsgebieden. Er zijn concrete mogelijkheden om waterber-

gingsgebieden uit te breiden. Een samenwerking kan eventueel via een Europees project.' Een vierde dossier is de intergewestelijke as Leopoldlaan Evere-Diegem. 'Dit is een belangrijke gewestoverschrijdende bedrijfs- en mobiliteitsas. Brussel ziet hier ook kansen voor nieuwe woonontwikkeling. Vandaag is het vooral een invalsweg, maar er zijn ook mogelijkheden om de laan op sommige plaatsen autoluw(er) te maken. De visies op deze as verschillen in Brussel en Vlaanderen. Waar moet welke ontwikkeling of functie komen? Het station van Diegem is het drukste station van Vlaams-Brabant. Welke link wordt hier gelegd met de toekomstige ontwikkelingen op de nabijgelegen Josaphatsite in Schaarbeek? Hier liggen kansen op een interessante afstemming met het openbaar vervoer en fietsers.'

Wat nu?

Nadat er een aantal gesprekken zijn geweest en dossiers zijn geselecteerd waarvoor er kan worden samengewerkt, is de vraag: wat nu? 'We hebben geconstateerd dat een samenwerking dikwijls pas tot stand komt wanneer de urgentie heel groot is of, slechter, wanneer het te laat is, of zelfs helemaal niet. Tijdelijke ontmoetingen kunnen werken, maar nuttiger is om op regelmatige basis ontmoetingen te organiseren tussen de verschillende sectoren en gewesten. Een stevige stap in die richting was bijvoorbeeld de oprichting van het *Interregionaal platform voor duurzaam economisch beleid*. In dit platform wordt er geregeld overleg gepleegd tussen Inter-Environnement Bruxelles (IEB), UNIZO Brussel en Halle-Vilvoorde, UCM (Union de Classes Moyennes), BBL (Bond Beter Leefmilieu), ACV-CSC Brussel, ACV Halle-Vilvoorde en ACW', zegt Vandenbroele.

'Wat ook belangrijk is, is dat mensen gesprekken moeten kunnen voeren in een niet-concurrentiële omgeving. Het moet gaan om een debatruimte waar de houding wij-zij wordt overstegen. Hier ligt een belangrijke rol weggelegd voor de beleidsmakers. Heel vaak zijn de tegenstellingen symbolisch. Het is belangrijk om die achterwege te laten.

Nu is het tijd om een stap verder te gaan dan tijdelijke samenwerkingen. Een neutrale projectmanager zou een samenwerking op regelmatige basis kunnen begeleiden. Zo'n begeleider kan die bijeenkomsten voorbereiden, een vervolgtraject voor dossiers uitstippelen, het overzicht bewaren, negatieve ervaringen kanaliseren. Waarom zou er op

gewestelijk of provinciaal niveau bijvoorbeeld geen groenmanager kunnen worden aangeduid die bruggen kan slaan rond ecologische en recreatieve verbindingen? Zo'n bruggenbouwers behouden het overzicht en kennen de specifieke gevoeligheden en interne organisatie van de betrokken instanties. Ze kunnen administraties, verenigingen of individuele personen samenbrengen of doorverwijzen naar de juiste dienst of persoon.'

Volgens Vandenbroele betekent dat niet dat er een nieuw beslissingsniveau moet worden gecreëerd of dat de bestaande informele contacten moeten ophouden. 'Je moet die contacten niet officialiseren, maar ze zijn wel van groot belang en verdienen alle steun van de overheid. Ze vormen een netwerk van interessante en vernieuwende allianties. Samenwerkingen ondersteunen rond concrete projecten op het lokale niveau is even belangrijk als de grotere plannen op elkaar af te stemmen. Een combinatie van de twee is natuurlijk ideaal.'

i *Brussel aan de Rand is een project van de Brusselse Raad voor het Leefmilieu (Bral) met ondersteuning van de Vlaamse minister voor Brussel, Bond Beter Leefmilieu (BBL) en vzw 'de Rand'.*

Acht onderwerpen

Volgens Bral kan in een aantal dossiers vrij snel worden samengewerkt tussen de Rand en Brussel. Ze zijn ingedeeld volgens drie grote onderdelen: mobiliteit, leefmilieu en ruimtelijke ordening.

Mobiliteit

- 1 Intergewestelijk openbaar vervoer
- 2 Intergewestelijk fietsnetwerk

Leefmilieu

- 3 Intergewestelijk groen netwerk
- 4 Intergewestelijk blauw netwerk (water)

Ruimtelijke ordening

- 5 Shoppingcentra op de grens
- 6 Intergewestelijke as Leopoldlaan A201 Diegem-Evere
- 7 Verdichting / vergroening in het Noorden van Brussel

Andere

- 8 Onder deze noemer somt Bral nog veertien andere, concrete voorstellen op om samenwerking tussen Rand en Brussel te bevorderen.

Basiliek twee jaar dicht

HALLE Begin januari gaat de basiliek van Halle voor ruim twee jaar dicht omdat de binnenkant van het kerkgebouw gerestaureerd wordt. De volledige restauratie van het bekendste monument van Halle verloopt in tien fases. De voorbije vijftien jaar werd de basiliek aan de buitenkant gerestaureerd. Nu volgt met het interieur het sluitstuk van de restauratie. De muren, pilaren en bogen worden opgefrist en hersteld. Alle meubilair, kunstwerken, archiefstukken en voorwerpen voor de vieringen hebben een tijdelijk onderkomen gekregen. ■ TD

Virtueel museum

GRIMBERGEN De gemeente Grimbergen bezit verschillende musea, zoals het museum voor de oudere technieken (MOT) en het biermuseum. Gloednieuw en vrij uniek is het virtueel museum. Via de website www.grimbergen-virtueel.be krijg je toegang tot vele, vaak onbekende aspecten van de rijke geschiedenis, cultuur en folklore. Bij het aanklikken van de site kun je kiezen tussen tien thematische museumzalen. De zaal *bekende personen* bijvoorbeeld geeft een overzicht van burgemeesters, schrijvers, acteurs, kunstenaars en oorlogshelden uit alle deelgemeenten. Wie de *monumentenzaal* betreedt, komt meer te weten over

de kastelen, pachthoeves en molens. Je kunt een virtuele rondleiding maken door de huidige abdij en zelfs teruggaan naar de situatie onder de Franse bezetter. De infoteksten, de filmpjes en de 3D foto's maken de zalen zeer laagdrempelig. Hugo Neirinckx ontwierp het concept. Samen met Serge De Mol levert hij het vele onderzoekswerk. Webmaster is Hubert Wauters, die ook de site *Grimbergen Leeft* beheert. De uitbouw van het virtueel museum is een meerjarenproject, maar een virtueel bezoek loont nu al de moeite. Voor de inschrijving op de culturele nieuwsbrief van Neirinckx kan je terecht op hugobxl@telenet.be. ■ GH

Van Manchester naar

HUIZINGEN De zogenaamde Manchestersite in Huizingen krijgt stilaan vorm. Op de site van de voormalige papierfabriek Catala langs de Demeurslaan zijn de afbraakwerken aan de gang. De fabriek sloot in 2003 de deuren en in 2009 kocht de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) het domein. De Manchestersite, genoemd naar de bouwstijl van het torengedebouw, wordt nu door de POM en de gemeente Beersel met Vlaams en Europees geld omgevormd tot een KMO-zone. 'Een aantal oude gebouwen zijn afgebroken, de historisch waardevolle

demaand ▶

De Duitse warenhuisketen Aldi heeft plannen om in **Dilbeek** een nieuwe vestiging te openen aan de Ninoofsesteenweg. ▶ In de stationsomgeving in **Sint-Genesius-Rode** zullen tot eind volgend jaar ingrijpende rioleringswerkzaamheden worden uitgevoerd om vuil water af te koppelen van de Molenbeek. Kostprijs: 2,8 miljoen euro. ▶

Het politiekorps van **Zaventem** verwelkomt twaalf extra manschappen en krijgt er in een later stadium nog eens vijf bij, wat het totaal op 92 brengt. ▶ De Druivenmolen in **Diegem** raakt steeds meer in verval. De gemeente mag het gebouw niet afbreken omdat het om een beschermd monument gaat. Renovatie blijkt te duur. ▶ Vol-

gens plannen van de gemeente **Beersel** komt er dan toch geen grootschalige recreatie op de Meigemheide. ▶ Op weekdagen zal het aantal rechtstreekse verbindingen tussen Antwerpen en de luchthaven van **Zaventem** verdubbelen tot twee per uur. ▶ Een aantal niet rendabele vroege en late treinen in de hele regio worden wel afgeschaft.

Pierced zoekt jong talent

BEERSEL Het do-it-yourself-festival Pierced is op zoek naar jongeren met talent tussen 13 en 18 jaar oud die in mei het podium van het cultuurcentrum De Meent in Beersel willen beklimmen. Wie muziek maakt, acteert, danst, schildert, fotografeert, tekent, filmt, of noem maar op, is welkom. Pierced wil jongeren naar het podium begeleiden. Wie zich inschrijft, krijgt gedurende een aantal maanden hulp van een professionele coach. Op zondag 13 januari vindt het Pierced-startmoment plaats in gemeenschapscentrum de

Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode. Die dag kan je aan de coaches je passie tonen en aan het eind van de dag beslis je zelf of je deel wil uitmaken van de Piercedbende 2013. ■ TD

i Geïnteresseerd? Stuur je contactgegevens, geboortedatum en wat je doet voor 5 januari naar de jeugddienst van Beersel, pierced2013@gmail.com, 02 359 18 38.

bedrijvzone

blijven staan en worden verkocht', legt provinciegouverneur Lodewijk De Witte uit. 'Eens de grond herverkaveld is, zal hier plaats zijn voor een twintigtal percelen op een totale oppervlakte van 3 ha. De volledige site zou voor 300 nieuwe jobs moeten zorgen.' Eén hectare van de Manchestersite is ingekleurd als groene zone. Er zijn plannen om in dat gebied een park aan te leggen. Er komt ook een doorsteek voor fietsers en voetgangers die over het terrein loopt van het station van Huizingen tot aan het station van Lot. ■ TD

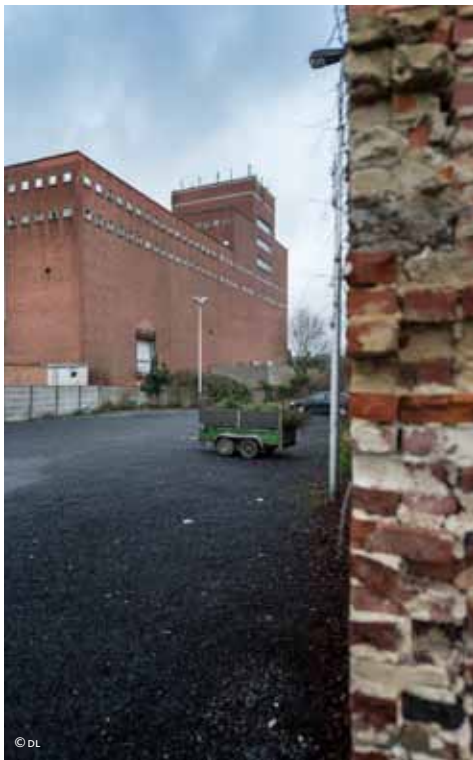
► De website van de regionale zender Ring-tv wordt uitgebreid met een extra zoekfunctie naar nieuwsitems per gemeente. ► De Vlaamse overheid maakt 45.000 euro vrij voor de aankoop van de gronden rond de beschermde boomgaard van kunstenaar Felix De Boeck in **Drogenbos**. Het FelixArt museum wil de boomgaard openstellen en er een

plek van maken waar ecologie, kunst en erfgoed elkaar vinden.

► Ook voor de renovatie van de hoeve Felix De Boeck is door de Vlaamse overheid 218.000 euro uitgetrokken. ► De drukkerij van De Persgroep aan de Brusselsesteenweg in **Kobbege** gaat tegen de vlakte voor een nieuw datacenter. ► De politiezone **Asse, Merchtem, Opwijk, Wemmel**

(AMOW) gaat het foutief gebruik van de busbaan langs de Nerviërstraat in Asse strenger controleren. ► De Vlaamse overheid heeft een landschapspremie van ruim 280.000 euro klaar liggen voor onder meer de sanering van enkele vijvers en de aanleg van paden in het beschermde landschap aan *De watermolen van Sint-Genesius-Rode* in **Dilbeek**. ►

In **Alsemberg** wordt op de hoek van de Grootbosstraat en de Sanatoriumstraat op de plaats waar de oude watertoren stond, de allereerste watersilo van ons land gebouwd, goed voor 2.500 kubieke meter water en een kostenplaatje van 2,2 miljoen euro. ► De stadsdiensten van **Vilvoorde** zijn verhuisd vanuit het Campiongebouw naar het

Plannen nieuwe Ginder-Ale site

MERCHTEM De gemeenteraad van Merchtem heeft het Masterplan voor de bekende Ginder-Ale site goedgekeurd. Met de reconversie van de oude brouwerijgebouwen gaat ook een dorpskernvernieuwing gepaard. Begin jaren 1990 werden de brouwactiviteiten stopgezet. Sindsdien wachten de gebouwen op een nieuwe bestemming. Die nieuwe bestemming wordt een combinatie van handel, horeca, zorgwonen, recreatie en wonen. De hoofdgebouwen blijven staan, de annexen worden afgebroken, zodat er open ruimte komt. In het masterplan staan onder meer 200 plaatsen voor senioren in een woonzorgcentrum en serviceflats. Verder komen er ook 60 woongelegenheden waarvan een deel sociale woningen. Het gemeentebestuur hoopt dat de werkzaamheden over twee jaar kunnen starten. ■ TD

Straffe Streek

GROENE GORDEL De provincie Vlaams-Brabant heeft 33 Straffe Streek Gemeenten uit de Groene Gordel gehuldigd. Straffe Streek Gemeenten zijn gemeenten die voluit de kaart van de streekproducten trekken. 'De actie Straffe Streek Gemeenten werd in het leven geroepen om de Vlaams-Brabantse streekproducten te verankeren in de provincie en haar gemeenten', vertelt gedeputeerde Monique Swinnen (CD&V).

Eerlijke handel

VLAAMSE RAND Vlaams-Brabant is goed op weg om een FairTradeProvincie te worden. Een FairTradeProvincie moet voldoen aan zes criteria. Zo moet 65 % van de gemeenten meedoen aan de campagne FairTradeGemeente en 70 % van die gemeenten moet ook effectief de titel behaald hebben. Een FairTradeGemeente moet onder meer producten uit eerlijke handel aanbieden en winkels, horeca, scholen, bedrijven en organisaties moeten ze gebruiken. Het lokale bestuur krijgt als taak de fairtradeproducten te promoten. Om een FairTradeProvincie te worden moeten in totaal 29 Vlaams-Brabantse gemeente de titel behalen. De teller staat nu op 27. In de Vlaamse Rand kregen de gemeenten Asse, Dilbeek, Grimbergen, Hoeilaart, Merchtem, Vilvoorde en onlangs ook Tervuren al de titel van FairTradeGemeente. ■ TD

Brucargo breidt uit

ZAVENTEM Brucargo, de vrachtafdeling van Brussels Airport, wordt grondig vernieuwd. De komende tien jaar investeert Brussels Airport 200 miljoen euro om Brucargo een sleutelrol te kunnen laten spelen in het intercontinentaal vrachtverkeer. 'Ondanks de zware crisis die wereldwijd op de luchtvracht weegt, blijven luchtvrachtmaatschappijen zich aangetrokken voelen tot Brucargo en het gebruik van onze cargo-infrastructuur', zegt Arnaud Feist, CEO van The Brussels Airport Company. Er komen onder meer nieuwe gebouwen op Brucargo. Nieuw is ook dat Brucargo mikt op het transport van geneesmiddelen. 'Verwacht wordt dat dat transport nog een belangrijkere rol zal gaan spelen in het internationale luchttransport de komende decennia. Hiermee ondersteunt Brussels Airport de farmaceutische industrie waarvoor zowel Vlaanderen als Wallonië hoog scoren.' Volgens Brussels Airport zal de investering tegen 2020 zo'n 3.000 nieuwe jobs opleveren en zal het aantal nachtvluchten van op Zaventem niet stijgen. ■ TD

voormalige Dominicanenklooster, beter bekend als het Matenkot. ► In **Alseberg** is het nieuwe Winderickxplein ingehuldigd. ► Burgemeester Hugo Casaer van **Beersel** heeft de Lambic Award gekregen van de Hoge Raad voor Ambachtelijke Lambiekbieren voor zijn inzet voor het bezoekerscentrum De

Lambiek. ► Jeugdhuis Animoro in **Sint-Genesius-Rode** heeft haar nieuwe stek in het stationsgebouw geopend voor het grote publiek. ► De Vlaamse overheid leverde de bouwvergunning af voor de laatste fase van het Masterplan, de zogenaamde PPS Moestuyn in **Tervuren** met een nieuw vrijetijdscentrum, 228 on-

dergrondse parkeerplaatsen en een plein. ► De komende twee jaar wil het Agentschap Natuur en Bos de bosrand van het Zoniënwoud verbreden door op verschillende plaatsen aan de rand bomen te kappen, onder meer aan de Sparrebosstraat in **Hoeilaart**. ► Sche-

penen en burgemeester van de nieuwe coalitie in **Vilvoorde** leveren 15 % in. ► **Beersel** heeft achter de kerk een monument onthuld ter ere van Karel Van Miert, bekend sp.a-politicus, eu-rocommissaris en erebur-

Gemeenten

'Intussen zijn al 54 van de 65 gemeenten in de weer om het label te verdienen en met succes. De streekproducten worden verdeeld tijdens jubilea en recepties en de gemeenten gebruiken onze lekkere producten ook meer en meer in hun dagelijkse werking.' De Vlaamse Rand telt momenteel tien Straffe Streek Gemeenten: Asse, Beersel, Dilbeek, Grimbergen, Hoeilaart, Machelen, Overijse, Sint-Pieters-Leeuw, Tervuren en Vilvoorde. ■ TD

Joris Hintjens was vijftien jaar journalist. Ondertussen is hij zes jaar ontwikkelaar van windenergieprojecten en sinds drie jaar randbewoner. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Dirk Volckaerts, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

Revolutie voorwaar

U zit dit artikeltje rustig te lezen. Dat betekent dat de wereld niet vergaan is op het einde van de mayakalender. Tiens, wie had dat gedacht? Maar wee o wee, gaat niet met gerust gemoed verder met de dag. Het is nog niet voorbij!

Spaanse, Portugese en Griekse proleten nemen het niet meer. Ze zijn het beu de pineut te zijn van de crisis veroorzaakt in de hoge regio's van casinospelers die de wereld onder elkaar verdelen. Hoe lang nog, voor ook hier het volk in opstand komt?

Hoe zou de sfeer nu zijn, in de landhuizen en kastelen in de heuvels, bossen en velden rond de grote stad? Grote vreugde over de geslaagde Grootste Roof Uit De Geschiedenis? Heeft er champagne gevloeid en kaviaar geregend op de kerst- en nieuwjaarsfeesten omdat ze de crisis hebben kunnen afwentelen op het volk? Of zitten de groten der aarde bang te wachten op wat komen gaat? Groeit langzaam het besef dat ze het deze keer net iets te gortig gemaakt hebben, zoals Marie Antoinette toen die lang geleden in Versailles laconiek stelde dat het volk dan maar taartjes moest eten, nu het geen geld meer had om brood te kopen? In dezelfde periode werd elders in de stad de guillotine uitgevonden.

Ook bij ons loopt er heel wat duur en wereldvreemd volk door de blinkende winkelstraten. Wist u dat België het land is met de hoogste concentratie van kastelen? Vooral in de rand rond Brussel staan er heel wat landhuizen en ander sjeik immobilaria. Alleen al in Vlaams-Brabant staan er 179. Het oudste, het kasteel van Houtem (12e eeuw), staat in Kapelle-op-den-Bos, het meest recente (laten we even die protserige nieuwbouw villa's van de nouveau riche buiten beschouwing) is het Lagaekasteeltje in Zaventem (1905).

De lakennijverheid in de middeleeuwen, de wereldhavens van eerst Brugge en later Antwerpen, de oprichting door Willem I van

de Société Générale, die de industriële revolutie in het jonge België financierde, ... Het zijn allemaal hoogtepunten uit de economische geschiedenis van onze streek. Die rijke geschiedenis vertaalt zich in onder andere die kastelenpracht. Maar tussen die periodes van rijkdom (voor sommigen althans), kenden onze voorouders lange periodes van diepe armoede. De blokkering van de haven van Antwerpen, de mislukte aardappelogsten, de vernielingen in WO I in de Westhoek, ... Allemaal oorzaken van armoede en redenen om het gezag in vraag te stellen en het geld te halen waar het zit: in de kelders van de kastelen, in de tiendenschuren van de kerken. En wanneer zulke opstanden succesvol zijn, noemen we ze revoluties. Nieuwe groepen komen aan de macht, en bouwen een andere maatschappij, gebaseerd op andere waarden (of belangen).

Zijn we nu weer op weg naar zo'n fin de regime? In de Amerikaanse pers is 'the American decline' al een vast begrip geworden. De steeds bredere kloof tussen rijk en arm, het langzaam verdwijnen van een middenklasse, doet sommigen voorspellen dat de VS binnenkort dezelfde volkssamenstelling zal hebben als pakweg Indië of een ander ontwikkelingsland. Zelfs in het zo geroemde Duitse wonder zijn lonen van 7 euro geen uitzondering. In de Arabische wereld zijn ook al een reeks potentaten hun vaste baan kwijt. Meer dan 20 % van de jongeren in de eurozone zit zonder werk. In Spanje en Griekenland is dat meer dan 50%! Als er geen hoop is voor morgen, wat is dan de kost om vandaag iets stoms te doen? Ik ben niet geheel zeker dat iedereen in die mooie kastelen rustig nieuwjaar gevierd heeft.

TEKST Joris Hintjens ■ FOTO Filip Claessens

i Reacties? Mail naar randkrant@derand.be

ger van zijn gemeente, die in 2009 overleed. ► De Vlaamse en Franse gemeenschapsregering zijn overeen gekomen om de Nationale Plantentuin in Meise naar de Vlaamse Gemeenschap over te hevelen. Dit was eigenlijk al elf jaar geleden beslist maar nooit uitgevoerd. ■ JH

Muzikkenner Mark Steyaert

‘De mens is muziek’

Anno 2013 een cd-winkel uitbaten, is dat wel een goed idee? ‘Het gaat misschien slecht met de grote spelers in de muziekindustrie, maar de muziek zelf doet het beter dan ooit’, zegt Mark Steyaert, eigenaar van vier zaken gespecialiseerd in klassieke muziek en jazz. We lieten ons onderdompelen in klanken, noten en melodieën. TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

Mark Steyaert is geboren en getogen in de Potaardestraat in Kraainem. Daar begon hij in 1989 met de eerste vestiging van *Mark Sound*. ‘Die beslissing heb ik in een uur genomen. Ik was 23 en de platenwinkel, die al sinds 1956 bestond, kwam te koop.’ Het was de kans om enkele van zijn stokpaardjes samen te brengen. Als zoon van zelfstandigen wou ook hij een eigen zaak. Hij wou bovendien graag in de buurt waar hij was opgegroeid wonen en werken. En in een platenzaak kon hij zijn grote passie omzetten in werk. ‘Ik ben altijd gebeten geweest door muziek, hoewel muziek thuis nooit hoog in het vaandel is gedragen.’ Toen hij twaalf was, kreeg hij een cassette van Abba. Niets voor hem, besloot hij, en hij nam er Motörhead en Jimi Hendrix over op.

Drie jaar later begon Mark Steyaert aan zijn platencollectie. ‘We trokken met tien vrienden naar de stad en kochten elk één LP. De negen andere kopieerden we op cassettes. Dat was downloaden *avant la lettre* en voor mij het bewijs dat al dat downloaden zo schadelijk nog niet is. Mijn zolder ligt vol gekopieerde cassettes en later ben ik een grote consument van muziek geworden.’ Toen hij een jaar of zestien was, legde zijn grootvader een plaat op die de jonge Steyaert vreemd deed opkijken: ‘Een 86-koppig klassiek orkest dat een solo van Ritchie Blackmore van Deep Purple speelde. Heel bizar! Maar natuurlijk was het omgekeerd. Blackmore had een solo gemaakt van de Negende van Beethoven. Dat was mijn kennismaking met klassieke muziek.’ Zo, via de omgekeerde weg, met horten en stoten, kwam Steyaert stilaan in contact met het

genre. ‘Toen ik die cd-winkel overnam, wist ik dat een groot deel van de klanten voor klassiek en jazz kwamen. Ik wist er als jonge ket weinig over, maar heb me erin vastgebeten. Ik leerde veel van mijn klanten, ik ging in avondschool muziekgeschiedenis studeren en ik leerde klassiek zingen.’ 24 jaar later is zijn platenzaak uitgegroeid tot een specialzaak voor klassiek en jazz met vier filialen.

Dat is het!

Er komt een vrouw met een kinderwagen de winkel binnen. Enkele dagen geleden heeft ze een stukje muziek gehoord op *Musique 3* en ze zou dat graag op cd hebben. Van Chopin was het. Of was het Schubert? Met de farden informatie die de klant hem aanreikt, duikt Mark Steyaert in zijn rekken en geheugen. Enkele minuten later legt hij een cd op en de

vrouw glimlacht dankbaar. 'Dat is het!' Ze rent af en vertrekt. 'Ik krijg vaak complimenten van klanten die verwonderd zijn over mijn vakkennis. En het klopt: ik heb hier 20.000 titels liggen, ik ken niet elk detail van al die cd's, maar ik weet er toch veel over. Service en vakkennis zijn de pijlers waarop ik mijn zaken heb opgebouwd.' Net daarin ziet hij een toekomst voor muziekwinkels weggelegd. 'De muziekindustrie klaagt steen en been. Ze zou ten dode zijn opgeschreven. En inderdaad: sinds 2000 is de cd-verkoop gehalveerd. Maar met cijfers kun je alles verklaren. Niemand vermeldt erbij dat de verkoop in 2000 enorm goed ging, wat betekent dat we vandaag op hetzelfde niveau zitten als in 1993.' De muziekwereld is een complex verhaal dat dergelijke nuance vraagt. 'Want ja, er zijn veel cd-winkels verdwenen, maar dat waren vooral de zaken die allerlei genres en een hoop nevenproducten verkochten. Ik heb me in de loop van de jaren meer en meer gespecialiseerd, tot ik alleen nog klassiek en jazz verkocht. Ik zit dus in een niche en werk voor een klein publiek. Er zijn 101 producten die voor een piepkleine markt bestemd zijn. Zolang hun publiek hen weet te vinden, blijven ze draaien. Bijvoorbeeld: weinig mensen weten dat in België een aantal winkels voor modelbouw bestaan, maar personen die met modelbouw bezig zijn, weten die wel allemaal liggen. Zo is het ook met muziek. We evolueren naar een nichemarkt. Mijn klanten komen soms van heinde en ver om bij mij te kopen.'

Nuanceren

De cd zal zo gauw nog niet verdwijnen. 'Muziek via internet beslaat 15 % van de markt. Zo'n overweldigend succes lijkt me dat toch niet?', nuanceert Steyaert nog wat verder. 'Er zijn uiteraard mensen die uitsluitend muziek aanschaffen via internet, maar er zijn ook andere. Ik heb klanten die het internet gebruiken om nieuwe titels te vinden, groepen en componisten te ontdekken. Ze printen hun lijstjes af en komen daarmee bij mij. Dit is het grote verschil met veertig jaar geleden. Toen hoorde je op de radio over drie platen praten en die drie platen kon je in de winkel gaan kopen. Meer kende en vond je niet. Nu is de informatiestroom zo enorm, dat je via uiteenlopende kanalen de meest gespecialiseerde of obscure genres kunt leren kennen. Je koopt in een winkel of op het net, je kiest een drager of je luistert digitaal. De markt is gediversifiëerd geworden. In zijn geheel bloeit de muziek meer dan ooit te tevoren, precies omdat zoveel mensen er op zoveel verschillende manieren zo gemakkelijk aan geraken.'

EN

'Music hath charms...'

Running a shop selling CDs in the year 2013 might strike some people as not being such a clever idea. 'The big hitters in the music industry might be running into trouble but the music itself is doing better than ever', say Mark Steyaert from Kraainem, who owns four shops specialising in classical music and jazz. 'Yes, a lot of CD shops have gone to the wall in recent years but they were generally non-specialist businesses that also sold all kinds of side products. I have tended to concentrate more on classical and jazz in recent years. I cater for a small public but those

people know where to find me.' They appreciate Steyaert because they can count on my knowledge and help in finding the right music. 'I admit to not knowing all the details about every single one of the 20,000 titles I have here but I can help point people in the right direction. Some of my customers travel huge distances to shop here.' 'The biggest problem is the supermarket culture. Advertising has got people used to having everything immediately, off the shelf. I want a shop where you can take your time browsing around and turn to someone for good advice.'

Het verhaal achter de compositie

De mens is muziek. Daarvan is Mark Steyaert overtuigd. 'Ik heb van geen enkele cultuur weet, in welke tijd dan ook, waarin geen muziek bestond. Alle grote momenten in het leven krijgen begeleiding van muziek, of het nu gaat om een huwelijk of om een begrafenis. De mens maakte muziek lang voor hij kon schrijven. Misschien kende hij zelfs al muziek voor hij kon praten.' Muziek is emotie, vindt Mark Steyaert. 'Je laat je muziekkeuze afhangen van je gemoedsgesteldheid en in bepaalde perioden van het leven staat muziek meer of minder op de voorgrond. Ik heb veel trouwe klanten die soms een paar jaar wegblijven. Ze hebben het druk gehad met bouwen en een gezin stichten, of ze zijn een tijd opgeslorpt geweest door een andere hobby. Maar mensen voor wie muziek ooit belangrijk is geweest, keren op de duur altijd terug. Muziek verdwijnt nooit volledig uit een leven.' Zelf kan hij zich in elk geval geen leven zonder inbeelden. 'Muziek voedt me. Ze geeft me energie. Ik heb altijd en overal muziek opstaan. Er is maar één uitzondering: wanneer ik fiets. Ik heb naast muziek één grote passie en dat is mountainbiken. Als ik daarmee bezig ben, zelfs als ik voor een tocht van een hele week op weg ben, neem ik geen muziek mee. Dan ben ik bezig met mijn fiets, de omgeving, de natuur.'

Van welke artiest of uitvoering raakt hij momenteel opgeladen? Hij draait zich met een vragende zucht om naar het rek achter hem. 'Dat is moeilijk, want ik luister veel en naar heel verschillende dingen.' Hij grist een doosje van het rek. *Lost Heroes* van de Finse pianist Iiro Rantala. 'Dat heb ik nog niet zo lang geleden ontdekt en ik vind het fantastisch. Er staat bijvoorbeeld een nummer op dat Rantala heeft geschreven tijdens een boottocht op de Baltische zee. Tijdens die tocht vernam hij dat een bevriende pianist overleden was.' Steyaert legt de cd op en

zachte pianoklanken vullen de ruimte. 'Als je zo'n verhaal achter een compositie kent, luister je met andere oren.' Hij grasduint nog even door zijn collectie en legt cd na cd op de toonbank. Hij tikt op een ervan. 'Heel melodieuze muziek van 400 jaar oud, geschreven voor twee koren die tegen elkaar op zingen. Ik kan zo wel honderd voorbeelden geven.'

Tijd nemen en proberen

Jonge oren worden dag in dag uit gevuld met pop en rock. Jazz en klassiek zijn niet zo alomtegenwoordig. Het zijn dan ook genres waar je meestal niet vanzelf in rolt. Hoe begin je eraan als de interesse eenmaal begint te kiemen? 'Niet zo moeilijk', zegt Steyaert. 'Het eerste wat je nodig hebt, is een beetje tijd. Dat is vandaag voor veel mensen een probleem, maar zonder tijd leer je geen muziek kennen. Die tijd gebruik je om te luisteren en te proberen. Zet je een uur voor YouTube en ga op zoek naar dingen die je graag hoort. Het is nog nooit zo gemakkelijk geweest om een lijstje samen te stellen als nu. Kom met dat lijstje gerust langs. Ik zie dan in een oogopslag in welke genres je je gading kunt vinden. Soms zijn er ook mensen die zomaar binnenstappen en raad vragen. Ik pols dan een beetje naar genres of instrumenten die hen bevallen en ga van daaruit op zoek. We vinden gegarandeerd iets. Het grootste probleem tegenwoordig is de supermarktcultuur. We zijn gewend van snel uit een rek te pakken wat we via de reclame hebben leren kennen. Ik maak er misschien een karikatuur van, maar ik krijg geregeld mensen over de vloer die gegeneerd zijn om uitleg – en dus tijd – te vragen. Maar dat is net het type winkel dat ik wil. Een plaats waar je de tijd kunt nemen om je te laten gidsen.'

www.marksound.be

DE Kadettenschule wird Europäische Schule

Eine Brüsseler Schule mit dreissig verschiedenen Nationalitäten und Sicherheitsdienst an der Schulpforte. Das ist die renommierte und nagelneue Europäische Schule (EEB4) in Laken. Die Schule wurde in diesem Schuljahr auf dem Standort der Königlichen Kadettenschule in der Nähe des Palastes eröffnet, einen Steinwurf von Wemmel und dem Rand entfernt. Es ist eine imposante Anlage und wahrscheinlich die teuerste Schule des Landes. 'Dieses Gebäude ist ein grosses Geschenk', ist sich Schulleiter Wulf Schlabe bewusst. Es ist die erste Europäische Schule, die auch eine osteuropäische Sprache anbietet. Die Schule wächst beständig und wird wahrscheinlich nächstes Jahr ihre Höchstkapazität erreichen. Es ist schon von einer fünften Europäischen Schule die Rede. Der Schulleiter findet eine gute Verbindung zur Umgebung sehr wichtig und erwartet, dass die Schule einen Einfluss auf die Wohnentwicklung in Laken und im Rand haben wird.

Kadettenschool wordt Europese school

Een Brusselse school met dertig verschillende nationaliteiten en beveiligingsmensen aan de schoolpoort. Dat is de prestigieuze en gloednieuwe Europese school (EEB4) in Laken. De school opende dit schooljaar de deuren op de site van de Koninklijke Kadettenschool vlakbij het paleis, op een steenworp van Wemmel en de Rand.

TEKST Bart Claes ■ FOTO Filip Claessens

Het is even zoeken naar het kantoor van schooldirecteur Wulf Schlabe. Eerst de ondergrondse parking uit, dan over de eigen busterminaal van de school met plaats voor 37 bussen, langs de drie grote sport- en turnzalen, dan een imposante trappenhal met een zuilengalerij door, voorbij de labo's en de theaterzaal, en over het grote paradeplein van de vernieuwde kazernegebouwen. De superlatieven liggen hier voor het rapen en het is duidelijk: dit is niet zomaar een school. Wulf Schlabe is directeur van misschien wel de duurste school van het land. De restauratie van het gebouw kostte 88 miljoen euro, de gronden zijn nog eens een slordige 12,5 miljoen euro waard. 'Dit gebouw is een groot geschenk', besefte de directeur. 'Het is eigendom van de Belgische staat, wij staan in voor het onderhoud. Ook dat kost geld, want het gaat om negentien gebouwen. De inrichting als school is een elegante oplossing. Wie anders dan een overheidsadministratie zou een dergelijk complex kunnen renoveren en gebruiken?'

Voortdurende groei

Brussel telt vier Europese scholen. Ze werden opgericht door de Europese Unie en richten zich op kinderen van EU-ambtena-

ren. Het diploma dat de scholen afleveren wordt erkend door elke lidstaat. In 1958 opende 'Brussels I' in Ukkel. 'Brussel II' volgde in 1974 en 'Brussel III' in 1999. Omdat de Europese Unie in sneltempo uitbreidde, waren er na 1999 al meteen plannen voor een vierde school. Die opende in 2007 uit noodzaak in een tijdelijke onderkomen, het voormalige Atheneum Berkendael in Vorst. 'Daar telden we eind vorig schooljaar 1.057 leerlingen', vertelt directeur Schlabe. 'Dat liep dit schooljaar op de nieuwe vestiging op tot 1.557 en er komen er nog elke dag bij. Allicht groeien we nog dit schooljaar tot 2.000 leerlingen, en volgend jaar is de maximum capaciteit bereikt. Er is al sprake van een vijfde Europese school in Brussel.'

Bulgaars en Roemeens

Een grote Europese Unie betekent ook veel verschillende nationaliteiten. De lessen worden gegeven in zes taalsecties: Frans, Engels, Duits, Nederlands, Italiaans en Bulgaars. De Europese school van Laken is de eerste die een taal uit Oost-Europa als lestaal aanbiedt. 'We hopen binnenkort ook Roemeens als lestaal op te nemen. Leerlingen volgen het onderwijs in de taal van de sectie waarin ze toegelaten zijn. Is die taal niet de moedertaal, dan krijgen ze daarnaast nog moedertaal-

derwijs. Vanaf de lagere school krijgen ze ook lessen in een van onze drie werktalen: Engels, Frans of Duits. En vanaf de tweede klas middelbare school kiezen de leerlingen een derde taal. Wie hier afstudeert, praat dus drie talen. Het onderwijs wordt gegeven door *native speakers*. Als we bijvoorbeeld lesgeven in het Bulgaars, zoeken we geschikte leerkrachten in Bulgarije.'

Band met de Rand

Veel ouders wonen in Brussel of de Rand. De directeur vindt een goede band met de omgeving heel belangrijk. 'Zo houden we buurt-overleg over de mobiliteit rond de school en we nodigen directies van andere scholen – ook uit de Rand – uit op onze opendeurdagen. Ik verwacht ook dat onze school zeker een invloed zal hebben op de woonontwikkeling in Laken en wat verder in Wemmel. Ouders die hier net komen wonen, zoeken een woonplaats in de buurt van de school. Dat merk je nu nog niet, maar over een of twee jaren zal je dat effect zien.' Ook op het vlak van tewerkstelling betekent de school behoorlijk wat. Er werken 110 leerkrachten uit alle landen van de Europese Unie. Daarnaast werken er in de administratie nog 30 mensen. Ook zij wonen en leven in Brussel en de Rand.

AGENDA
JANUARI
2013

UIT

in de Rand

Het hart van de gruwel

THEATER

In *Heart of Darkness* peilt de Poolse auteur Joseph Conrad (1857-1924) naar de drijfveren van een koloniale onderdrukker. Welke tactieken gebruikt hij om zijn doel te bereiken? Waarom wil hij zich verrijken ten koste van de autochtone bevolking?

In de hoop het gewetenloos gedrag van Kurtz te doorgronden, reist kapitein Marlow de Congostroom af tot diep in de jungle. Onderweg wordt hij gekweld door waangedachten. Hij betrapt zich op onvergeeflijke fouten, die ook hij in het verleden heeft gemaakt. De ontmoeting met de agent is ontluisterend. De natuurlijke schoonheid van het Afrikaanse land moest overal wijken voor afzichtelijke gruwel.

Nadat cineast Francis Coppola de hilveringwekkende teksten uit het boek in de mond legde van Marlon Brando is het in deze bejubelde Toneelhuisproductie regisseur **Guy Cassiers** die **Josse De Pauw** als chroniqueur van de onverklikkelijke geschiedenis voor het voetlicht brengt. De Brusselse acteur verknipte het verhaal en speelt alle rollen. Telkens hij een andere gedaante aanneemt, verschijnt het personage als filmbeeld op één van de donkere panelen.

Gewoontegetrouw komt De Pauw nonchalant de scène op. In zijn rechterhand een

plastic wegwerpfles. Alsof hij wil opbiechten dat ook hij tot het consumentenleger van de vervuilers behoort. Hij praat op een vertrouwelijke toon. Zullen de toeschouwers even geboeid zijn anekdotes aanhoren als zijn cafévrienden? Zijn ogen tasten de eerste rijen af, maar een bekende ziet hij blijkbaar niet. Het blijft onduidelijk wanneer hij uit het boek citeert en wanneer hij over zichzelf uitweidt. Omdat hij tussen de andere personages vervaagt, kan of wil hij over niemand een moreel oordeel vellen.

Dat ook hij met de dood heeft geworsteld, heeft hem alleszins niet weerbaarder maar kwetsbaarder gemaakt. Josse De Pauw dramatiseert zijn uitspraken nauwelijks. Hij spreekt beheerst, al kunnen we op sommige momenten een lichte emotie ontwaren. Het tempo verandert voortdurend. Hoopt hij misschien dat we bij de trage passages de uitgesproken gedachten helemaal in ons opnemen? Wanneer hij versnelt, stijgt de spanning. Er wordt met licht en tegenlicht gewerkt zodat schaduwen inkrimpen of worden uitvergroot, maar zodra hij met zijn virtuele medespelers de eindbestemming heeft bereikt verdwijnt iedereen in de duisternis.

■ LUDO DOSOGNE

VR · 25 JAN · 20.30

Duister Hart

Toneelhuis

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

De kennis van vogels

KIDS

Wie op straat een dode duif opmerkt, kijkt vlug de andere richting uit of loopt haastig voorbij. Waarom gunnen we het diertje geen echte begrafenis? **Janne Desmet** van het Huis van Bourgondië en het kersverse theatercollectief La Cité Moderne demonstreert hoe het wel moet. Met haar fiets doorkruist ze de hele stad op zoek naar vogelkijkes. Die bergt ze op in een langwerpige doos. Ook de bloempotten in haar woning dienen als funerarium, maar daar is ze om begrijpelijke redenen van afgestapt. Dode diertjes verspreiden immers een on-aangename geur. Over de vogels, die ze heeft opgeruimd, wil ze zoveel mogelijk te weten komen. Ze kocht een gespecialiseerd vogelboek, waarin de verschillende karakteristieken zijn opgesomd. Omdat er door de vervuiling steeds meer vogels uit de lucht vallen, is ze op zoek naar een opvolger. Het was nooit haar ambitie om begrafenisondernemer te worden. Ze heeft al genoeg kijkees aan het oog onttrokken. De anekdotes, die ze vertelt, beginnen meestal heel griezelig, maar eindigen steevast grappig. Wie er toch een nachtmerrie aan overhoudt, mag in haar slaapkamer komen spoken. ■ LD

ZA · 5 JAN · 19.00

Vrolijke verhalen over dode stadsvogels (+8j)

Janne Desmet & Het Huis van Bourgondië
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Kosmisch wegdromen met Laika

VA
RIA

Als hommage aan de Russische hond, die in 1957 als eerste levend wezen rond de aarde cirkelde organiseren Klara en AB de opwindende marathon *An Evening with Laika*.

Wie op zondag afstemt op het alternatieve muziekprogramma dat naar deze vierpotige proefkosmonaut is genoemd, weet dat hij zich aan een avontuurlijke soundscape mag verwachten. Het feest begint om 16 uur en duurt tot in de late uurtjes. **Mauro Pawlowski** en de **Evil Superstars** tillen je op naar hogere sferen met hun kosmische synthetische set. Hun versie van *Sleeps Jerusalem* hypnotiseerden zeven jaar geleden het opgejutte AB publiek. De Oostenrijkse gitarist **Christian Fennesz** combineert zijn sfeerbepalend snarenspeel met vernieuwende elektronica. Hij deelde reeds het podium met Mike Patton en David Sylvian.

De Amerikaanse avant-garde componist **William Basinski** ontdekte dat de omzetting

van analoge naar digitale klanken een unieke sound oplevert. In het Metropolitan Museum of Art in New York werden bij de recente herdenking van de aanslag op de Twin Towers zijn *Disintegration Loops*, die hierop zijn gebaseerd, uitgevoerd. In deSingel was zijn muziek ook te horen in de cultopera *The Life and Death of Marina Abramovic* van Bob Wilson.

De Australische pianist en componist **Anthony Pateras** tapt uit diverse muziekvaatjes. Hoewel hij zijn naam vestigde als minimal componist deinst hij er niet voor terug om chaotische noise uit de luidsprekers te laten schallen. **Samara Lubelski** laat zowel haar viool als haar stem kermen. In de New Yorkse avant-garde milieus wordt ze bij de indiefolkies gerekend. Ze werkt geregeld samen met de muzikanten van Sonic Youth.

Het Antwerpse duo **Joke Leonare Desmet** en **Milan Warmoeskerken** koos de raadselachtige artiestennaam **Mittland Och Leo** (Mijn land en leeuw). Orgel, synthesizer en echokamer worden op een inventieve manier gebruikt. Als bezieler van Finders Keepers draait deejay **Andy Votel** Iraanse freakfolk

en Hongaarse progressieve rock met een funky ondertoon. In avant première kan je ook kijken naar de film *The resurrection of Julius Eastman*. De Amerikaanse documentairemaker **Adolfo Doring** belicht zowel zijn muzikale talenten als zijn zang kwaliteiten en zijn danskunst.

Onder de noemer *Space Cinema Music* worden kortfilms en clips getoond van **James Feraro**, **Stellar on Source** en **Laurie Spiegel**. Wie zich in de kosmische muziek ook theoretisch wil verdiepen, kan de lezing van journalist **David Keenan** (*The Wire*) bijwonen. Hij heeft het over de pioniers en de boegbeelden van dit allesomvattende muziekgenre zoals Klaus Schulze, Popol Vuh en Ash Ra Tempel. In de bookshop is een ruime selectie aan cd's, films en luisterboxen van de aanwezige artiesten verkrijgbaar. ■ LUDO DOSOGNE

ZA · 26 JAN · 16.00
An Evening with Laika

Brussel, Ancienne Belgique,
www.abconcerts.be

Grauw portret

FI
LM

De 17-jarige drugsverslaafde Mamebou woont in het laatste huis in een doodlopende straat in Brussel. Kan het symbolischer? Hij ziet de toekomst somber in en gaat gebukt onder een negatief zelfbeeld. Als noch zijn familie noch de sociale werkers hem kunnen helpen, verliest hij zijn greep op

de werkelijkheid en wordt hij schizofreen. Cineast **Steve Thielemans** had hem al jaren in het oog toen hij besloot om hem in een documentaire te portretteren. *L'île déserte* werd in 2011 op het Leuvense festival Docville uitgeroepen tot de beste Belgische documentaire. Vorig jaar viel de prent opnieuw in de prijzen op het Festival International de Pro-

grammes Audiovisuels in Biarritz. Daar ontving Thielemans de Fipa d'Or voor de beste creatieve documentaire. Zeven jaar geleden verraste de cineast ons al met *De substituuut*, waarin een Nederlandse leraar een collega op het atheneum in Schaarbeek vervangt, maar de discipline bij de allochtone scholieren niet kan handhaven. ■ LD

Brokstukken met scherp kantje

HU
MOR

Plagerijen kunnen onderhoudend, grappig, stelig, maar ook vernietigend zijn. **Arjan Smit, Korneel Evers** en **Chris King Perryman** van het Nederlandse comedy trio Brokstukken kiezen voor de

brutaalste soort. Toch willen ze niemand voor het hoofd stoten en geven ze elke sketch een absurdistische draai. Provocerende uitspraken worden zo op een handige manier ge-neutraliseerd. De drie komieken volgden een acteursopleiding aan de Hogeschool voor Kunsten in Utrecht. Als ervaren mimespelers hebben ze niet veel rekvisieten nodig. Ze laten dingen zien die er niet zijn. De grote doorbraak kwam er met hun eerste avondvullende show *Doggy Punch*. Het cabaretpubliek kreeg de smaak te pakken zodat de drie spoedig het leven schonken aan *Rode Dwerg*. Het vervolg, *Three times a lady*, bracht de hele zaal aan het snikken. Het trio serveerde immers een onweerstaanbare huilversie van *Child in Time* van Deep Purple. Voor hun tournee door Vlaanderen selecteerden ze de vrolijkste fragmenten uit de drie shows, al beseffen ze goed dat ze met hun rechtvoerderapese geschut hier voorzichtig moeten zijn. ■ LD

DO · 24 JAN · 20.00

Brokstukken

Brokstukken
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR · 25 JAN · 14.00 EN 20.00

Docu Double

Femme de la rue (Sofie Peeters)
& L'île déserte (Steve Thielemans)
na de vertoning van 20.00 uur is er een nagesprek met beide documentairemakers
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Verhaal met een lange neus

Stilletjesaan lijkt de stempel die Walt Disney op ons sprookjespatrimonium heeft gedrukt dan toch wat te vervagen. Voor het geestesoog van onze kinderen duikt niet perse nog datzelfde tekenfilmfiguurtje op als de namen van Sneeuwwitje, de Schone Slaapster of Pinokkio vallen. Dat hoeft ook niet zo te verwonderen. Walt Disney's Pinokkio bijvoorbeeld dateert al van 1940. Oorspronkelijk was Pinokkio natuurlijk een Italiaanse jongen/pop. Carlo Collodi schreef het verhaal tussen 1881 en 1883, in een tijd dat er voor kinderen vaak niets beter opzat dan snel volwassen te worden. Wie de oorspronkelijke Pinokkio leest, zal dan ook verbaasd zijn over de rauwe werkelijkheid waarin het naieve, maar nieuwsgierige en zelfs rebelse jongetje terecht komt.

Ook in deze nieuwe Nederlandse toneelbewerking wordt *Pinokkio* ruw heen en weer geslingerd tussen goed en kwaad, tot hij zijn eigen keuzes leert te maken. Regisseur **Liesbeth Coltof** en vormgevers **Rieks Swarte** en **Carly Everaert** maken er net zoals in hun succesvolle Shakespeare-bewerking *De Storm!* een zeer mooi aangeklede voorstelling van, die bovendien recht doet aan het oorspronkelijke verhaal. Met veel personages, veel decors (op een heus draaitoneel), veel speelstijlen, veel kleuren en veel aandacht voor de taal. ■ MB

ZA · 5 JAN · 19.00

Pinokkio (+8j)

De Toneelmakerij & Firma Rieks Swarte
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

© TDW

Halte kunst

WOLVERTEM Het oude tramstationnetje van Wolvertem zit in de laatste fase van restauratie. Enkele jaren geleden kocht architect Etienne Wijns het gebouw, waar tot 1976 *den boerentram* stopte op het traject Londerzeel-Brussel. Eind 19e eeuw werd de tram aangedreven door paarden, begin 20e eeuw door stoom en in 1926 deed de elektrische tram zijn intrede. Voor veel Wolvertemnaren was de tram het enige vervoermiddel en roept het station heel wat herinneringen op, ook bij Wijns. In zijn jeugd spendeerde hij er uren, maakte winterkou en pannes mee, en deed er mensenkennis op. Het gebouw was ingedeeld in een atelier voor reparaties, een wachtruimte voor de eerste klasse reizigers en een wachtruimte voor de tweede klasse passagiers. In de kelder bevond zich een reservoir met gemetste wanden van wel tachtig centimeter dik. Hierin werd het water van het dak verzameld voor de stoomtram. Wijns tekende het nieuwe plan. Alles werd zoveel mogelijk intact gelaten. Hij breekt op het gelijkvloers de scheidingswanden open en creëert zo een doorlopende ruimte. Er wordt een glazen volume en een sanitair blok aangebouwd. Als alles goed gaat, krijgt het station tegen de zomer van 2013 een nieuw leven als kunstruimte. Als gepassioneerd kunstkenner wil Wijns er het werk van Belgische constructivistische schilders als Guy Vandenbranden, Gilbert Swimberghe, Mark Verstockt, e.a., tentoonstellen. Kan kunst de wereld redden? Wolvertem krijgt binnenkort in ieder geval een ontmoetingsplek met ademruimte voor schoonheid en verwondering. ■ TDW

© Lila Downs

Halve eeuw

MU
ZIEK

Toen Hollandse muziekformaties hun waren begonnen aan te prijzen als Nederpop zochten radio-makers en festivalorganisatoren ook bij ons naar een even klinkende naam. **Gust De Coster** lanceerde *Bel-pop*. Alle Belgische pop- en rockgroepen van de jaren vijftig tot nu werden ermee gelabeld. De term verwijst naar muzikanten uit Vlaanderen en Wallonië. Ondertussen heeft Canvas via talloze muziekdocumentaires in verschillende Belpop-reeksen bewezen dat het een kwaliteitsmerk is. Onder de vlag van Belpop Bonanza blikken muzikkenner Jan Delvaux en dj Bobby

Wonderlijke ex-voto's illustreren volksgeloof

EX
PO

In weinig landen is het volksgeloof zo sterk als in Mexico. Voor de tentoonstelling *Pecados y Milagros* (zonden en mirakels) werden unieke historische en hedendaagse votiefschilderijtjes uit het *Musea Nacional de Arte* in Mexico City en uit privé-collecties samengebracht.

Aanvankelijk werden ex-voto's geschilderd op doek. Later werd overgeschakeld op tin omdat dit materiaal in Mexico op grote schaal wordt ontgonnen en bijgevolg minder kost. Niet enkel kunstenaars, maar ook ambachtslui nemen opdrachten van gelovigen aan. Zij dienen de ziektes, rampen en ongelukken uit te beelden, die het leven van de betrokkene bedreigen of bedreigd hebben. Door God, de Maagd van Guadalupe of een beschermheilige in het tafereel op te nemen, wordt hun bovennatuurlijke tussenkomst afgesmeekt. Het alledaagse en het miraculeuze behoren in Mexico niet tot aparte werelden, maar zijn met elkaar verweven. Onderaan de afbeelding wordt de naam van de zieke of de

herstelde persoon vermeld en de plaats van het onheil. Ook het uitgeschreven smeek- of dankgebed is patiëntgebonden.

Op de ex-voto's wordt alles zo realistisch mogelijk weergegeven. Alleen dan kan volgens de heersende opvatting de beeltenis van Maria of de heilige werkzaam worden. De Maagd van Guadalupe wordt het vaakst aanroepen sinds zij aan de Indiaan Juan Diego verscheen. De inheemse bevolking hoopte altijd dat Christus, de Maagd van Guadalupe en de heiligen hun magische krachten niet zouden reserveren voor de blanken maar ze ook zouden aanwenden om autochtonen te helpen. Vijftien gerenommeerde hedendaagse Mexicaanse artiesten werden uitgenodigd om een nieuw ex-voto schilderij te vervaardigen, op basis van een lied uit het cd-album *Pecados y Milagros* van de Mexicaanse zangeres Lila Downs. **Dr. Lakra**, die zich zo noemt omdat hij zich vaak baseert op gedenkwaardige foto's en tekeningen in oude medische tijdschriften, tatoeëerde zijn ex-voto. Dat leidt tot macabere effecten. Niet minder agressief oogt het werk van **Demian Flores**. Hij specialiseerde zich in worstelpartijen en jiu jitsu. **Alfredo Vilchis** verwierf internationale faam

als maker van retablos. De Gekruisigde, de zwevende Maagd van Guadalupe en de met pijlen doorzeefde Sint-Sebastiaan duiken geregeld in zijn oeuvre op. Opmerkelijk zijn ook de schilderijtjes van **Dulce Pinzon** en **Daniel Lezama**. Via een hoofdtelefoon kan je bij elke ex-voto het erbij horende lied van **Lila Downs** beluisteren.

In de Hortahal van de Bozar wordt naar aanleiding van de ex-voto tentoonstelling het *Huichol Art on Wheels Project* van het Museo de Arte Popular voorgesteld. Een Volkswagen kever is aan de binnen- en de buitenkant gedecoreerd met glaskralen volgens de traditie van de Huichol cultuur. Acht ambachtslui hadden zeven maanden nodig om de 2.277.000 kralen op dit Mexicaans icoon te bevestigen. Over enkele maanden wordt de auto in Houston geveild ten voordele van de inheemse Mexicaanse kunstenaars.

▪ LUDO DOSOGNE

31 JAN TOT 24 MAA
Pecados y Milagros

Brussel, Bozar,
www.bozar.be

popmuziek

Ewing tijdens een geanimeerde luisteravond in Meise terug op een halve eeuw popmuziek in Vlaanderen. Of die begint met *Kiliwatch* van The Cousins dan wel met *Vrolijke Vrienden* van Nonkel Bob moeten ze nog uitmaken. Ferre Grignard en Vaya con Dios passeren zeker de revue. ■ LD

ZA · 19 JAN · 20.00

Belpop Bonanza

Jan Delvaux en dj Bobby Ewing

Meise, GC De Muze van Meise,

02 268 6174

© GERALDINE JACQUES

Guga Baul misleidt

HU
MOR

Het lijkig toontje van Philippe Geubels, de lyrische stijl van Elio Di Rupo, de kordate taal van Bart De Wever, de gezapige tongval van Tom Boonen, ... **Laurent Bailleul** heeft ze allemaal in zijn brein opgeslagen. Sinds hij in het druk bekeken vtm-programma *Tegen de Sterren op* met verve stemmen imiteerde, wordt hij zelf door andere komieken geparodieerd. Sinds enige tijd gaat hij als **Maestroloog Guga Baul** door het leven. Zijn natuurlijk West-Vlaams accent (hij werd in Oostende geboren) tracht hij zo veel mogelijk te verbergen. Als roemruchte stemmendief is hij in staat om iedereen, die hem alleen maar hoort, te misleiden. Omdat hij aast op een carrière in de media studeerde hij communicatiewetenschappen. Benieuwd of hij bij zijn sollicitaties voordeel kan putten uit zijn imitatietalent. ■ LD

Maestroloog

Guga

DI • 8 JAN • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA • 26 JAN • 20.30

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

agenda

PO
DIUM

THEATER

VR • 4 JAN • 20.30

Niets is onmogelijk

Olympique Dramatique / Lazarus
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO • 10 JAN • 20.30

Winterlicht

Thomas Janssens
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

De dame met het hondje

Katrien De Becker
& Herbert Flack

VR • 11 JAN • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 19 JAN • 20.15

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DO • 17 JAN • 20.30

Winter

't Arsenal
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DO • 17 JAN • 20.30

Moord op de Nijl

Loge10
Zellik, CC Asse,
02 466 78 21

Niets is onmogelijk (4/01)

Hoofd in brand

MU
ZIEK

Als je hoofd in brand staat, wil iedereen er zich aan warmen. Toen **Sim Van Thienen** en **Jan Evenepoel** met hun **Head of Flames** de Vlaams-Brabantse concertzalen inpalmde, duurde het niet lang of het duo evolueerde tot een kwartet. Percussioniste **Lotte De Troyer** en gitarist **Pieterjan Seaux** vervoegden de beloftevolle lo-fi formatie, die haar naam had geleend uit Roman Song van Elliot Smith. Ze behaalden de tweede plaats in de muziekwedstrijd Rockvonk. Hun debuutalbum is doordrenkt van melancholie. Toch verschijnen aan de horizon de eerste zonnestrallen. Nummers als *Neon Light*, *Wide Lines* en *Old Road* garanderen een grote dosis luistergenot. De bandleden ontpoppen

zich in de ukelele song als zachte jongens. In *Red Eye* raken ze de gevoelige snaar. Zelfs de bomen wenen mee over de verloren liefde. Het heftige handgeklap op de ritmische akkoorden van de Spaanse gitaar misleidt onze waarneming. We merken pas na verloop van tijd dat de hitte verzengend is. Voor de toeschouwers zijn comfortabele ligzakken voorzien, het licht wordt gedempt. ■ LD

DO • 17 JAN • 20.30

Head full of flames

graanzolderconcert
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

24 EN 25 JAN · 14.00 EN 20.00

Wat een soep

De Komediecompagnie
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Dwaallicht

Braakland / ZheBilding

VR · 25 JAN · 20.00

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

WO · 30 JAN · 20.30

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

VR · 25 JAN · 20.30

Duister Hart

Toneelhuis
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

KIDS

DO · 3 JAN · 15.00

De piraten, alle buitenbeentjes aan dek

familiefilm
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

DO · 3 JAN · 15.00

Asterix & Obelix bij de Britten 3D

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZA · 5 JAN · 19.00

Pinokkio (+8j)

De Toneelmakerij
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA · 5 JAN · 19.00

Vrolijke verhalen over dode stadsvogels (+8j)

Janne Desmet &
Het Huis van Bourgondië
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 13 JAN · 15.00

Zap zapper zapst! (+6j)

4Hoog
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 20 JAN · 15.00

Kirikou en de mannen en vrouwen 3D

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

WO · 23 JAN · 15.00 EN 19.00

Wintercircus Martin Hanson

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WIN

een ticket door een mail te sturen naar randkrant@derand.be. We geven er 5 weg!

ZA · 26 JAN · 19.00

Wiejoow (+6j)

HetPaleis / Dimitri Leue
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO · 27 JAN · 10.30

Een weekje weg (+6j)

jeugdfilm
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO · 30 JAN · 19.30

Padvindders (+8j)

Toneelschap Beumer & Drost
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

HUMOR

Maestroloog

Guga
DI · 8 JAN · 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90
ZA · 26 JAN · 20.30
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZA · 12 JAN · 20.30

Gili drijft uit

Gili
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 15 JAN · 20.30

Urbanus zelf!

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZA · 19 JAN · 20.30

Improcomedy XL

Lunatics en Ekseeko
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

DO · 24 JAN · 20.00

Brokstukken

Brokstukken
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR · 25 JAN · 20.30

Waar is Barry?

Bart Canaerts
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

VR · 25 JAN · 20.30

Hoogspanning

Adriaan Van den Hoof
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

SENIOREN

DO · 31 JAN · 14.00

Bejaarden en begeerte

Het Zuidelijk Toneel
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DANS

ZA · 12 JAN · 20.30

Pro Arte

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

MU ZIEK

ZA · 5 JAN · 20.30

Nieuwjaarsconcert

Orkest der Lage landen
Vilvoorde,
CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 5 JAN · 20.30

Southern Soul

Jim Cole, Tutu Puoane,
Sofie & Kevin
Vilvoorde,
CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Padvindders (30/01)

Een man als ik ontmoet je niet elke dag (18/01)

Belpop Bonanza (19/01)

WO · 9 JAN · 20.30

Turas

Shantalla
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO · 10 JAN · 20.30

Geike

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 11 JAN · 20.30

The Bony King of Nowhere

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 12 JAN · 20.30

Motown

Billie Kawende
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 12 JAN · 20.15

The sons of Navarone

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DO · 17 JAN · 20.30

Head full of flames

graanzolderconcert
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

VR · 18 JAN · 20.00

Een man als ik ontmoet je niet elke dag

Guido Belcanto
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Un premier amour de luxe

Patrick Riguelle

VR · 18 JAN · 20.00

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

ZA · 26 JAN · 20.30

Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 05 04

ZA · 19 JAN · 20.00

Belpop Bonanza

Jan Delvaux en dj Bobby Ewing
Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 19 JAN · 20.30

Summer Sunday

Tijl Uilenspiegelkoor
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR · 25 JAN · 20.30

Wals

Esmé Bos, Bart Voet
& Gwen Cresens
Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

ZA · 26 JAN · 20.30

Rauw en teder

Matthieu & Guillaume
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DO · 31 JAN · 20.00

Uitgewist

Hannelore Bedert
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

KLASSIEK

VR · 11 JAN · 20.15

Romeo en Julia

Ballet van de staatsopera
van Tatarstan
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZO · 13 JAN · 11.00

Chivas

aperitiefconcert
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

VR · 18 JAN · 20.00

Als Louise

Zeven vrouwen, zeven brieven
(W.A. Mozart)
Wemmel,
GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR · 18 JAN · 20.30

't Muziek Frascati

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR · 18 JAN · 20.30

Anne Cambier & Il Justiani

Tervuren,
Sint-Jan-Evangelistkerk,
02 769 20 92

ZO · 20 JAN · 15.00

Bruisend Wenen

Camerata Janacek
Vlezenbeek,
De Merselborre,
02 569 69 82

ZO · 27 JAN · 11.00

'k Ben getrouwd met een quay griet

Ensemble Cannamella
Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 27 JAN · 11.00

Amorrana

Zellik, CC Asse,
02 466 78 21

DO · 31 JAN · 20.30

16e en 17e eeuwse klavencimbelmuziek

Bart Jacobs
Grimbergen,
sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

JAZZ

DO · 24 JAN · 20.30

Ode aan Georges

Christian Escoudé Quartet
Humbeek, El Dorado, 02 263 03 43

ZA · 26 JAN · 20.00

Djangofollies

Djangoïsm
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DO · 31 JAN · 20.15

Too Noisy Fish

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

FILM

The Broken Circle Breakdown

ZO · 6 JAN · 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

WO · 9 JAN · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 10 JAN · 14.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Skyfall

DI · 8 JAN · 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO · 16 JAN · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Amour

ZO · 13 JAN · 20.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 15 JAN · 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

Skyfall (8 en 16/01)

Anne Karenina (22/01)

Roots (3/02)

DO · 17 JAN · 15.00 & 20.00

Barbara

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

ZO · 20 JAN · 20.00

Dans la maison

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 22 JAN · 20.30

Anne Karenina

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO · 23 JAN · 20.30

Ted

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR · 25 JAN · 14.00 EN 20.00

Docu Double

Femme de la rue & L'île déserte
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Jäkten

ZO · 27 JAN · 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

WO · 30 JAN · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DI · 29 JAN · 20.30

Caesar must die

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

EX PO

TOT 13 JAN

TegenArchieven

Leuven, Museum M,
www.mleuven.be

TOT 20 JAN

Permeke retrospectieve

Brussel, Bozar,
www.bozar.be

TOT 30 JAN

Carlos Ramirez

Tervuren,
Enoteca per bacco,
www.bacco.be

TOT 31 JAN

Sandra Navarrete

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

31 JAN TOT 24 MA

Pecados y Milagros

Brussel, Bozar,
www.bozar.be

TOT 3 FEB

Roots

Harry Gruyaert
Brussel, Botanique,
www.botanique.be

TOT 24 FEB

Jan Yoors

Drogenbos,
Felixart,
www.felixart.org

TOT 31 MA

Spannende spinnen!

Tervuren,
Koninklijk museum
voor Midden-Afrika,
02 769 52 11

VANAF 11 JAN

About Waves – Het Ding

Museumcultuur Strombeek/Gent
Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

VOR MING

DI · 15 JAN · 14.00

De financiële crisisen de tools om eruit te raken

Marcia De Wachter
Sint-Ulriks-Kapelle, kasteel La Motte,
02 466 20 30

WO · 16 JAN · 20.00

IJsland

Jean-Pierre en Mieke Demarsin
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

MA · 21 JAN · 20.30

Hoe overleef ik een liefdesaffaire?

Maureen Luyens
Sint-Ulriks-Kapelle, kasteel La Motte,
02 466 20 30

OP STAP

ZO · 13 JAN · 14.00

Boswandeling met soep

Hoeilaart, Bosmuseum, www.ngz.be

DO · 17 JAN · 14.00

Winter in het Zoniënwoud

Jezus-Eik, GC de Bosuil, www.ngz.be

DO · 24 JAN · 14.00

Winter in het veld

Huldenberg, Gemeenteplein,
www.ngz.be

DO · 31 JAN · 14.00

Zevenbronnen en Molenbeek

Alseberg, CC de Meent, www.ngz.be

VA RIA

DI · 15 JAN · 14.00 EN 20.00

Als ik jou

Fast Forward
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA · 26 JAN · 16.00

An Evening with Laika

Brussel, Ancienne Belgique,
www.abconcerts.be

UIT in de Rand

Op www.uitinderand.be verneem je wat er in de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand allemaal te beleven valt op sociaal-cultureel gebied. Je kunt er perfect een avondje uit mee plannen. Naast theater, muziek, dans, enzovoort, vind je er ook de activiteiten van tal van verenigingen. Organisaties die hun activiteiten bekend willen maken, kunnen die trouwens zelf in de UITdatabank invoeren via www.uitdatabank.be

IJsland (16/01)

An Evening with Laika (26/01)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de UITdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de UITdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
UITdatabank.be

Op 11 januari geeft Cultuurcentrum Strombeek de aftrap voor de tentoonstellingsreeks *About Waves*. Deze reeks maakt deel uit van het ambitieuze project Museumcultuur Strombeek/Gent, een unieke samenwerking tussen het CC en het Gentse museum S.M.A.K. TEKST Joke Bellen ■ FOTO Filip Claessens

Cultuurcentrum Strombeek en S.M.A.K. slaan handen in elkaar

Bruggen slaan met kunst

Luk Lambrecht, programmator beeldende kunsten en dans in het CC Strombeek, is enthousiast. 'Het is voor het eerst dat een museum als het S.M.A.K. structureel samenwerkt met een cultuurcentrum. De bedoeling is dat we een tentoonstellingsreeks opzetten met de hulp en de kennis van het museum, maar het S.M.A.K. wordt niet zomaar een uitleendienst voor het CC. Er zal een hechte wisselwerking ontstaan. De educatieve diensten zullen samenwerken, jonge artiesten kunnen hier performen, programmatoren en technici zullen in contact staan met elkaar.' Philippe

Van Caeteren, artistiek directeur van het S.M.A.K., bevestigt. 'In Gent beschikken we over te weinig ruimte om al onze werken te tonen. Dankzij dit project kunnen we deze onzichtbare collectie toch aan het publiek laten zien. Luk is een trouwe bezoeker van het museum en ik heb veel respect voor wat hij in Strombeek doet. Nu willen we samen een verhaal maken over beeldende kunst en openheid creëren voor jonge kunstenaars.'

Cross-over

Het startschot van Museumcultuur Strombeek/Gent wordt op 11 januari gegeven met

About Waves. 'Dat is een tentoonstellingsreeks die inzoomt op de geschiedenis van de schilderkunst van de jaren 1960 tot nu. De reeks is opgevat als een triptiek. Het eerste luik heet *Het ding: het concrete van de verf* en toont werken uit de jaren zestig, toen kunstenaars zich gingen concentreren op het feitelijke en tactiele van de verf. Eind februari volgt *Re-Figuratie*. In dat luik tonen we onder meer figuratieve schilderijen vanaf het einde van de seventies, toen het buikgevoel het weer overnam van de ratio. Luik drie kun je bezoeken vanaf april. *Via het virtuele* gaat op zoek naar werken die beïnvloed zijn door de virtuele wereld.'

Museumcultuur Strombeek/Gent kijkt over de grenzen van de schilderkunst. 'Dit najaar realiseren we de diptiek *Upside Down!*. Daarin zal onder meer de link gelegd worden tussen beeldhouwkunst en hedendaagse dans. Beide kunstvormen worden in de jaren zestig namelijk onderworpen aan de wetten van de zwaartekracht: wat vroeger rechtstond, gaat nu liggen.' 'Dit is een cross-overproject in alle betekenissen van het woord', vult Van Caeteren aan. 'We slaan bruggen tussen regio's, instellingen, kunstvormen en kunsthistorische periodes.'

Jaarlijks zullen een triptiek en een diptiek elkaar aflossen. Bij elk onderdeel hoort een extern klankbord. 'Dat is eigenlijk een gast', verheldert Luk Lambrecht. 'Dat kan een criticus zijn, een danser of een professor, afhankelijk van het thema. Bij *Upside Down!* krijgen we bijvoorbeeld bezoek van Vincent Dunoyer, de bekende choreograaf die nog bij Wim Vandekeybus danste. Tijdens de expo *Via het virtuele* is dat de Italiaanse curator Nicola Setari, die meewerkte aan de laatste Documenta in Kassel. Fantastisch, toch?'

Iedereen welkom

Museumcultuur strekt zijn armen wijd uit naar het publiek. 'Dit project is geen eiland en maakt integraal deel uit van de werking van het cultuurcentrum. De tentoonstellingen vinden plaats in de ruimte naast de bibliotheek, je kan er niet naast kijken. We organiseren ook heel wat gratis randactiviteiten, zoals in oktober 2013 een S.M.A.K.-dag voor onze abonnees en elk jaar een avond rond beeld en taal.'

Luk Lambrecht ziet zich niet als een missionaris die elke bezoeker van het CC tot de hedendaagse kunst wil bekeren. 'Het project staat er en kan gebruikt, gekoesterd of genegeerd worden, maar zelfs als mensen het hoofd schudden, dan nemen ze dat mee naar huis. Beeldende kunst is a priori een verontroostende factor. Het vertraagt het leven en het denken.'

VANAF 11 JAN

About Waves – Het Ding

Museumcultuur Strombeek/Gent

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Een lichte trendbreuk

‘Ontfransing’

De gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 hebben ons een nieuw woord opgeleverd: *ontfransing*. Slechts in twee van de dertien randgemeenten boekte een Franstalige lijst een lichte winst. In de zes faciliteitengemeenten is de situatie anders.

TEKST Guido Fonteyn ■ FOTO Filip Claessens

Ik weet niet of dit neologisme ooit de officiële woordenlijst van de Nederlandse taal haalt, maar het mag voortaan worden bijgeschreven in het lijstje met stroeve nieuwe woorden, waarmee sinds de vastlegging van de taalgrens, straks een halve eeuw geleden, de evolutie van de zowel politieke als sociologische toestand in de Vlaamse Rand rond Brussel werd omschreven: verfransing, internationalisering, ont nederlandse, en dus nu *ontfransing*. Dit leert ons de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen, wat van 14 oktober 2012 een historische datum maakt.

Positief onthaalbeleid

Jan De Craen, voorzitter van vzw ‘de Rand’, had het op de verkiezingsavond over ‘een lichte trendbreuk’, maar het gaat om meer dan dat. In Asse, Machelen, Meise en Merchtem kwamen geen Franstalige of tweetalige lijsten op, en in zeven – belangrijke – gemeenten leden Franstalige lijsten verlies, vergeleken bij 2006. In Beersel van 20 naar 13,9 procent, in Grimbergen van 13,1 naar 10,95 procent, in Hoeilaart van 16,3 naar 9 procent, in Overijse van 34,3 naar 24,2 procent, in Tervuren van 20,7 naar 17 procent en in Vilvoorde van 14,4 naar 10,7 procent. Enkel in Sint-Pieters-Leeuw (van 21,2 naar 22,1 procent) en in Zaventem (van 19,73 naar 19,98)

tekenden Franstalige lijsten nog een lichte winst op. Het betreft de dertien gemeenten zonder faciliteiten, die samen met de zes randgemeenten met faciliteiten – waarover verder meer – de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand uitmaken. Wat Sint-Pieters-Leeuw en Zaventem betreft kan worden opgemerkt dat dit geen typisch residentiële gemeenten zijn, en dat daar nu Franstaligen en anderstaligen inwijken die niets meer te maken hebben met het klassieke beeld van de welstellende francofone burger uit Brussel, die in zijn nieuwe woonplaats niet wil aanvaarden dat hij of zij in Vlaanderen woont. Vermoedelijk zien meer en meer Franstaligen in de brede rand dit nu wel in, en daar zijn redenen voor.

Ontspanning in de lucht

Er is in de eerste plaats de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde, wat formeel een einde stelt aan elke uitbreiding van Brussel buiten het eigen territorium. Het FDF heeft deze strijd verloren, samen met enkele harde koppen uit andere Franstalige partijen. Maar mij lijkt de algemene evolutie van de geesten in de Vlaamse Rand, net zoals in Brussel, veel belangrijker dan de splitsing zelf, die enkel als een soort bevestiging van een evolutie op het terrein kan worden begrepen. Als trouwe bezoeker van

de boerenmarkten in Gaasbeek en Dilbeek valt mij telkens weer op hoezeer Franstaligen hun best doen om Nederlands te spreken. Zij beginnen dit plezierig te vinden. Er hangt ontspanning in de Vlaams-Brabantse lucht. Bovendien vormen Franstaligen in de Rand vaak al een tweede of derde generatie, voor wie Brussel ofwel een vage herinnering ofwel de niet zo beminde werkplaats is. Hun kinderen en kleinkinderen zitten steeds vaker in Nederlandstalige scholen en bevinden zich in een integratieproces, net zoals bijvoorbeeld zoveel Vlamingen hen dit in Wallonië hebben voorgedaan: met behoud van eigen kenmerken deel worden van de groep.

De ontspanning in deze brede Vlaamse Rand heeft zonder enige twijfel vooral te maken met het beleid van de vzw ‘de Rand’, door Jan De Craen omschreven als een ‘intens en positief onthaalbeleid’. De bevestiging van deze stelling vinden we a contrario in de randgemeenten met faciliteiten waarvan de burgemeesters niet werden benoemd (Linkebeek, Kraainem, Wezembeek-Oppem). Daar, en enkel daar, gingen de Franstalige burgemeesterslijsten er nog op vooruit, ongetwijfeld ook geholpen door de sporadische maar onhandige aanwezigheid van Vlaamse extremistische betogers. Confrontatie loont niet, een positief onthaalbeleid wel. Men zegge het voort, tot in Temse en in Aalst.

De Groene Gordel rond Brussel is inmiddels een ingeburgerd begrip. In de Rand liggen heel wat groengebieden die meestal druk worden bezocht. Als je iets verder richting platteland gaat, heb je wandelinfrastructuur die meestal minder bekend is. Zegt bijvoorbeeld de naam Weissetterbos je iets?

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Vaar eens naar een

Als je vanuit Diegem de Haachtsesteenweg neemt dan kom je na hooguit een tiental kilometer in Kampenhout-Sas, waar het kanaal Leuven-Dijle een stevige knik maakt. Als je je daar parkeert (bijvoorbeeld aan de Tuinbouwveiling vlak aan het enorme rondpunt van de Haachtsesteenweg en de Leuvensesteenweg) stap je richting Mechelen en loop je al na een honderdtal meter langs het Weissetterbos of Liesbethbos. Het is eigendom van het OCMW van Mechelen en wordt sinds een paar jaar beheerd door Natuurpunt.

Alle betrokkenen zijn het er over eens dat dit bos erg interessant is op het vlak van biodiversiteit. Alhoewel de soortenaantallen en de echte ecologische waarde nog niet zo goed werden onderzocht, is het duidelijk dat de toekomst van het bos vooral ligt in de natuurlijke ontwikkeling van wat vandaag al aanwezig is. Toch zal hier en daar wat gericht gekapt worden omdat op bepaalde plekken enkele ondoordachte aanplantingen zijn gebeurd die best verwijderd worden.

Zwammen

Vanaf de kanaaldijk (let op voor de vele fiet-

sers) kun je een paar honderd meter na het begin van het bos via een duidelijk zichtbaar, halfverhard en schuin inlopend pad in het bos stappen en daar de bestaande paden volgen. Ze zijn niet altijd even duidelijk aangegeven, maar je wandelt in ieder geval tussen het kanaal en de parallelle straten een eindje verderop, dus verloren lopen is er niet bij tenzij je het oriëntatievermogen van een kip hebt. Wat onderweg opvalt, is de verscheidenheid aan houtige gewassen, zeg maar bomen en struiken. Mede als gevolg daarvan, maar ook omwille van de bodemverscheidenheid, vind je hier een enorm aantal zwammen, zelfs in deze tijd van het jaar. Uiteraard ligt de piekperiode nu al een tijdje achter de rug, maar het Weissetterbos staat bekend om de uitgebreide aantal verschillende soorten zwammen. Ze groeien zowel op de bomen en de struiken als op de grond. Sommige vind je op vochtige plekken, andere verkieszen een bijna kurkdroge standplaats. Meteen valt op dat hier ook veel varens staan. Dubbelloof komt heel veel voor. Samen met tongvaren is dat een niet zo alledaagse soort, die je bovendien in de winter kunt zien omdat ze lang groen blijven.

Rabatten

Tijdens de wandeling kun je goed zien dat dit bos een lange periode van louter economisch beheer heeft doorgemaakt, zoals dat bij zo veel bossen in ons land het geval was. Er liggen talloze draineringsgrachten die eeuwenlang hebben gediend om het bos droog genoeg te houden zodat de stammen niet rot werden. Dat zou immers leiden tot groot opbrengstverlies en dat is nefast voor een productiebos. Deze grachten worden al een tijdje niet meer onderhouden waardoor de natuurlijke van het Weissetterbos sterk is toegenomen. Dat is meteen een goede basis om de beoogde vernatuurlijking verder te zetten.

Als je helemaal aan de westkant van het bos bent gekomen, neem je voor de graslanden even het pad naar links (daarna keer je terug richting kanaal om je wandelweg in het bos verder te zetten) om de Sint-Jozefshoeve met haar ringgracht en stevige brug te bewonderen. Deze hoeve dateert uit het begin van de 17e eeuw, stond leeg tussen 2000-2009 en is intussen grotendeels gerestaureerd. Het is een schitterend monument in een prachtige omgeving op de grens tussen Kampenhout en Boortmeerbeek. De hoeve

bos

staat op het grondgebied van laatstgenoemde gemeente, het Weissetterbos ligt grotendeels op Kampenhout.

Op de terugweg zie je de talloze rabatten. Dat zijn de verhoogde bospercelen tussen de afwateringsgrachten waar de bomen voldoende droog stonden voor een degelijke opbrengst. Zowel vanuit Leuven als vanuit Mechelen kun je in het zomerseizoen naar hier varen, afstappen in Kampenhout-Sas en deze wandeling doen. Een schitterend idee om vanuit de Rand even een frisse neus te halen en een mooie dag te beleven op *den buiten*. Raadpleeg de website www.rivertours.be vanaf half april om na te gaan of er vaaraanbiedingen geprogrammeerd staan. Het officiële vaarseizoen begint op 1 mei en loopt tot ongeveer half augustus.

KAART

Topografische kaart: NGI 24/5-6

Verwachting

Onoverwinnelijk. Dat waanden ze zich. Achttien en de deur van de middelbare school voor goed achter zich dichtgeslagen. Echte Galliërs in de grote stad, niet om mee te lachen.

Verwoed zwoegend aan hun six pack. Stoppelbaard trimmend met een nagelschaartje. Tenminste, als die verdomde stoppels wilden doorbreken. Gebleekte jeans, rolkraagtrui, sigaret bungelend in de mond, een verschraald glas bier op de toog. (Wie betaalt de volgende?) Een winterse barbecue met glühwein in de tuin van hun kraakpand. Een gat in de knalpot van hun brommer. Brrrooemm. Hallo, hier ben ik, kijk naar mij. Kijk. Stoer was de uitstraling. De wereld? Ach ja, daar ergens aan hun voeten. Serge Gainsbourg, Vlaamse versie x 3. Zoiets. Dachten ze. Jane Birkin zou weldra komen. En zo geschiedde. Bij een van de drie jongens dan toch. Jane kwam op een blauwe maandag vermomd als Cherry in zijn leven. Lang voor Erasmus was ze de grote plas overgestoken om het Avondland in al zijn onderdelen te verkennen. Door toeval kruiste ze het pad van de jongens. Als vliegjes draaiden ze rond het vuur. Tot er eentje zich verbrandde.

Na een nachtje stappen, hadden de drie jongens een taakverdeling afgesproken voor wanneer ze een volgende keer samen op pad zouden gaan. 'You do the talking, you do the drinking and I do the fucking around, right?', zei de stoerste der Galliërs. (Later zou hij buizen op het vak Engels). Zo gezegd zo gedaan. Avond na avond na avond ging voorbij en ... gebeurde er niets. Spoedig bleek de strikte taakverdeling niet houdbaar. De babbelaar wilde drinken, de drinker wilde babbelen en de derde moest nog hard werken aan zijn timing. Daar stonden ze dan, terug naar af. Tot ze, al lang berustend in hun lot, op een goede avond, putje winter, in de buurt van het Flageyplein in een Portugees restaurant belandden. Ze gromden, grolde en grimasten. De graten van de sardienen bleken taaier

dan verwacht, de wijn liep minder zoet naar binnen dan verhoopt. Stemming onder het vriespunt, net zoals de temperatuur buiten, maar de Portugees was de onverwachte stal waar ze zich die avond konden warmen.

En dan, dan stond ze daar plots voor hun tafel. Uit het niets, een engel uit de hemel. 'Haai, I am Cherry and I would like to meet you', zong ze als Kate Bush. 'Haai' x 3. Stilte. De babbelaar vond als eerste zijn spraak terug en nodigde haar uit aan de tafel en ... de avond verliep verder zondermeer vlekkeloos. Cherry was onderhoudend gezelschap, ze at en dronk met smaak, vertelde smeulige cowboyverhalen. Cherry haalde het beste naar boven bij de jongens die elkaar aftroefden met straffe urban legends. Boys will be boys en ze concentreerden zich op hun taakverdeling waarvan ze hoe meer de avond vorderde steeds meer vonden dat het een belachelijke afspraak was. En dan overviel hen de angst, niet om uit hun rol te vallen, maar omdat ze vooraf niet hadden afgesproken wie zou betalen. De onoverwinnelijken waren een voor een platzak en volop op zoek naar een piratenlist om de Portugezen te misleiden toen aan bakboord Cherry met een betaalkaart zwaaide. Een echte fee, dan toch? Alleluja, gered. 'Ja, ik wil betalen op één voorwaarde: één van jullie begeleidt mij naar huis en doet een hele nacht wat ik zeg.' 'Que?!' x 3. Verwachting. Het lot besliste dat Cherry de babbelaar onder de arm nam. De andere twee dropen met de staart tussen de benen af. Later bleek Cherry niet de kers op de taart, eerder een ware nachtmerrie, gekruid met satanische ketelmuziek en een heksenkring van sigarettenpeukjes mooi rond haar bed geschikt als bloemen bij een dodenwake. 'Waarlijk ze was een witch. En ze kwam niet uit Eastwick', zei de babbelaar beduusd. Hier klopt iets niet, maar wat? Nu weten we dat je iemand niet altijd moet benijden omdat hij met het meisje naar huis is gegaan, zelfs al heette ze Cherry. De jongens. Onoverwinnelijk. Dat waanden ze zich. En dat waren ze ook, voor even.

TEKST Geert Selleslach

2 Buurtcinema's Cinema Elisabeth in Asse

'Het was hier altijd de zoete inval'

In onze nostalgische zoektocht naar verdwenen buurtcinema's in de Rand belanden we op de Steenweg naar Asse. De brillen in de etalage van opticien Bourdeaud'huy zeggen het: soms moet je een beetje verder kijken dan je neus lang is.

TEKST Michaël Bellon ■ FOTO Filip Claessens

Hoeveel voorbijgangers in het drukke centrum van Asse zouden nog weten dat in deze optiekzaak vroeger de loketten en het café van *Cinema Elisabeth* gevestigd waren? En dat erachter de oorspronkelijke cinemazaal nog altijd overeind staat?

We spreken met een getuige die de hele geschiedenis van Cinema Elisabeth van dichtbij heeft meegemaakt: Lilian Goossens, die de

brillenzaak samen met haar man Paul uitbaat. Lilian is de dochter van Pierre Goossens en Virginie De Bondt, die eind 1936 met de cinema begonnen. Zelf is ze maar een paar maanden jonger dan de cinema, en als kind groeide ze op tussen de kleurrijke affiches en het volk dat in rijen stond aan te schuiven. Als volwassene hielp ze haar vader bij het vooraf bekijken van de films. Toen haar moeder overleed,

natuurlijk

Floere stelt het goed

In de tijd van Ernest Claes kwam de steenmarter voor in Vlaanderen. Waarschijnlijk zelfs ook al veel langer, want het is een inheems zoogdier dat bij ons zijn natuurlijke leefomgeving heeft. Na de Tweede Wereldoorlog was er echter een enorme dip vanwege intensieve vervolging, maar sinds een twintigtal jaar is het dier aan een ongeziene remonte bezig. Ook in Nederland is dat het geval.

Steenmarters in de Rand komen vooral uit het oosten, meer bepaald vanuit Oost-Brabant en Limburg, waar ze altijd al stevige populaties hebben gehad. Ten zuiden van

Brussel zouden er ook exemplaren vanuit Waals-Brabant binnenkomen. Hoe dan ook lijkt het deze keer menens, want er wordt weinig of geen jacht gemaakt op de soort. Dat heeft vooral te maken met andere ecologische inzichten dan vroeger. De eerdere vervolging had vooral te maken met zijn vermeende rol als concurrent van de (menselijke) jagers, maar dat is intussen een achterhaald gegeven en blijkt volledig verkeerd. De voornaamste doodsoorzaak van steenmarters is het verkeer en dat is het duidelijk veel meer dan in het verleden. Uitgebreid on-

derzoek toont aan dat de soort zich over heel Vlaanderen aan het verspreiden is en intussen de kuststreek heeft bereikt. Het zijn wel territoriaal gebonden dieren. Dat wil zeggen dat ze geen concurrenten verdragen in hun omgeving. Hoge dichtheden zijn dus nergens te verwachten.

Bij ons leven ze graag op zolders, in schuren, oude gebouwen en wat verlaten plekjes. Maar ze komen evengoed voor in (ver)stedelijk(t) gebied. Daar komen ze tegenwoordig in het nieuws omdat ze kabels van auto's doorbijten. Het is intussen bekend dat daar een stof in zit die deze dieren aantrekt. Kabelschade komt dan ook steeds meer voor, tot ongenoegen van de autobezitter. Omdat

EN 'It was always open house here'

As part of our nostalgic harking back to the local cinemas halls of yesteryear in the Rand we recently paid a visit to Asse. As a child Lilian Goossens' world seemed to be populated by highly colourful posters and row after row of people shuffling into the cinema. Her parents started running the Cinema Elisabeth towards the end of 1936. Lillian took us on a tour around the hall that still exists at the rear of what is now an optician's shop. The hall is

jam-packed with furniture and other items. There used to be 350 folding seats here. The old silver screen can still be seen at the front stretched in its iron frame. 'The audiences were particularly keen on a good war film or a crime story.' Local cinemas did a roaring trade during the post-war epoch, and then ran into trouble with the rising popularity of television. The Cinema Elisabeth shut its doors for the last time in 1983.

heeft Lilian nog even haar taak aan de kassa overgenomen tot in 1983 het laatste contract met de filmverdelers was uitgediend en definitief het doek viel over Cinema Elisabeth.

350 klapstoeltjes

Dertig jaar later zit Lilian nog op dezelfde plaats. Ondanks haar slechte rug - een letsel dat ze opliep toen ze de machines van de cinema aan de gemeente schonk - leidt ze ons rond in de zaal achter de winkel. Ze noemt het haar *brollenkot*, en gelijk heeft ze. De zaal staat volgestouwd met meubels en ander gerief dat er in de loop der jaren is opgestapeld. Ooit stonden hier 350 klapstoeltjes. Vooraan hangt nog steeds het inmiddels antieke witte doek opgespannen in een ijzeren kader. 'De zaal en het café waren oorspronkelijk van mijn grootvader Karel', steekt Lilian van wal. 'Hij was een ondernemer en een beursman, die al niet meer moest werken toen hij veertig was. Mijn vader Pierre wilde graag politicommissaris worden, maar werd het niet omdat hij niet van de juiste partij was. Daarom is hij met de cinema begonnen.'

Daarvoor had Pierre Goossens niets met films te maken gehad, maar uiteindelijk bouwde hij een stevig netwerk van connecties op waar ook de jonge Lilian van profiteerde. 'Ik herinner mij nog goed dat mijn vader mij meenam als er grote vedetten van Warner Bros, Universal, Paramount, of Metro Goldwyn Mayer naar Brussel kwamen voor de première van hun nieuwe film. Richard Burton, Elisabeth Taylor, later Catherine Deneuve en haar zus Françoise Dorléac, ... ik heb hen allemaal van dichtbij gezien.'

Films kiezen

Op jonge leeftijd ging ze naar de filmvisies op basis waarvan de cinema-uitbaters hun aanbod konden samenstellen. 'Soms zag ik drie à vier films op een dag. Ik profiteerde ervan om in Brussel pistolets met charcuterie en een zakje snoep te kopen. In die tijd vond je in Asse geen pistolets met préparé.' Thuisgekomen gaf Lilian de films door die geschikt waren voor hun zaal. 'Een mooie muzikale film, dat was een *flooit* voor de Assenaren, en een *flooit* speelden we niet. Een goede oorlogsfilm of een misdaadverhaal, dat viel wel in de smaak.'

Hoewel ze toen nog heel jong was, staan ook de oorlogsjaren haar nog altijd goed bij. 'Toen was het hier altijd de zoete inval, zowel onder de Duitsers als onder de Amerikanen en de Engelsen. Ik weet nog dat ik in het café uit de gamel van een Duitse soldaat mocht eten. Hij had thuis een dochtertje dat ongeveer even oud was als ik, maar hij moest verder naar het front. Je had ook goede Duitse soldaten.' Toen de geallieerden al in Normandië geland waren, hebben de Duitsers in de cinema wel nog een strafpeloton georganiseerd. 'Mijn pa moest met twee soldaten naast zich een film opsteken waar een hele zaal soldaten in hun dikke uitrusting en met hun rugzak naar moesten kijken tot het zweet van de muren liep.' Daarna kwamen de Engelsen en de Amerikanen, die chocolade, *corned beef* en allerlei andere dingen uitdeelden.

Elisabeth en Leopold

In Asse was er nog een concurrerende filmzaal. *Cinema Leopold* was zelfs opgericht door een voormalige vriend van Pierre Goossens. In de jaren na de oorlog beleefden de buurtcinema's gouden tijden en stonden er vaak lange rijen. 'Binnen stonden de mensen zelfs recht. Ook voor de bals tijdens de kermis was er altijd veel volk. Will Tura, Jo Leemans, Francis Bay en Jimmy Frey, ze hebben hier allemaal opgetreden. Daarna is het stelselmatig verminderd. De televisie kwam op en de mensen konden zich beter verplaatsen om andere dingen te doen. Op het laatst hadden we nog maar zestig bezoekers op een weekend. Dat was niet meer leefbaar.'

Met dank aan Lien De Rycke.

de meeste steenmarters een relatief klein territorium hebben, leven ze meestal niet ver uit de buurt waar de schade is vastgesteld. Als de dieren jongen hebben, rond juni-augustus, zijn ze nogal luidruchtig, maar ook in andere seizoenen kun je ze wel eens horen. Als je ze hebt gelokaliseerd, kun je ze redelijk makkelijk verjagen door herhaalde verstoring, waarna ze meestal verhuizen. Doden is dus helemaal niet nodig. Het zijn mooie, behendige en snelle dieren die zo ongeveer alleseters zijn: van ratten en muizen tot jonge konijnen en vogels, bessen en allerlei vruchten naargelang het seizoen. Het zijn echte opportunisten die eten wat er in hun leefomgeving het meest aanwezig is. Ze houden

geen winterslaap en zijn dus het hele jaar actief. In tegenstelling tot wat wel eens wordt beweerd, zijn ze niet gevaarlijk voor de mens, en is hun eerste reactie bij gevaar zo goed als altijd vluchten. Weinig mensen hebben een levende steenmarter gezien, ook in streken waar hij veel voorkomt. Dat komt omdat de dieren hoofdzakelijk 's nachts actief zijn en dus weinig opvallen. Ze houden van kleinschalige landschappen, maar hebben zich intussen aangepast aan onze (voor)steden. Het zijn echte cultuurvolgers die zich graag ophouden in de buurt van menselijke bewoning. De kans dat er een familie steenmarters in de wijde omgeving van je huis leeft, is inmiddels redelijk groot en wordt met het jaar

groter. De kans dat je een dier levend te zien krijgt, is (jammer genoeg) bijzonder klein.

TEKST Herman Dierickx

5 Ateliers in de Rand

Beeldend kunstenaar Renato Nicolodi

‘Mijn werk is mijn geluk’

In de Rand wonen en werken de meest uiteenlopende kunstenaars en ambachtsmensen. Ze hebben ateliers in alle vormen en stijlen. In onze reeks *Ateliers in de Rand* tonen we de variatie, proeven we de sfeer, zien we wat er gebeurt. Deze maand bezoeken we de betonnen wereld van Renato Nicolodi.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

De werken van Renato Nicolodi zijn soms meters groot. Zulke monumentale betonnen sculpturen raak je niet kwijt in een klein atelier. Vandaar dat de kunstenaar enkele jaren geleden zijn heimat Dilbeek ruilde voor

Borchtlombeek (Roosdaal). Hij en zijn vrouw vonden er een oud café met danszaal dat ze nu verbouwen tot een woning met een groot atelier. ‘Momenteel is het hier vrij leeg’, zegt Renato Nicolodi wanneer we de atelierruimte binnen komen. ‘Er staan verscheidene wer-

ken op twee tentoonstellingen in Antwerpen en in de Highlight Gallery in San Francisco. Maar als hier enkele grote werken staan, is zelfs deze ruimte al gauw te klein.’ Zijn sculpturen zijn allemaal geïnspireerd op architectuur. ‘Op een dag was ik met vakantie in Bretagne, waar ik al die bunkers uit de Tweede Wereldoorlog zag. Ze kwamen me bekend voor, terwijl ik ze nooit gezien had.’

Verhalen

Die herkenning kwam er door de oorlogsverhalen die hij als kind van zijn grootouders hoorde. ‘Mijn grootvader was Italiaan. In het begin van de oorlog was hij soldaat in het leger van Mussolini. Toen de Italianen zich aansloten bij de geallieerden, werd hij als krijgsgevangene naar een werkkamp in Frankrijk gevoerd. Op het ogenblik dat hij naar Duitsland gedeporteerd zou worden, kon hij naar België vluchten. Zo is hij hier terechtgekomen. Hij vertelde flarden verhalen, van de hak op de tak, die me altijd zijn bijgebleven.’ Ook zijn grootmoeder van moederskant was een vertelster. Wanneer hij op woensdag na school bij haar ging eten, vonden ze het allebei leuk als hij haar interviewde. ‘In het begin vond ze het vooral leuk om haar eigen stem te horen. Later kwamen de verhalen.’ Omdat Nicolodi bang was om de verhalen van zijn grootouders kwijt te raken, maakte hij van de interviews een gewoonte. De tapes stapelden zich op en de woorden griften zich in zijn geheugen. Samen met de archetypische bunkerarchitectuur vormen ze vandaag zijn voornaamste inspiratiebron. ‘Je kunt die bunkers op zich ook beschouwen als sculpturen’, legt hij uit. ‘Ze zijn toonbeelden van machtsarchitectuur, maar aangezien hun oorspronkelijke context is verdwenen, bekijken we ze nu meer van op een afstand, zoals je naar een kunstwerk kijkt.’

Glad en fijn

De kunstenaar heeft een nieuwe editie klaar van het werk *Observatorium I*. Het staat te drogen in zijn siliconen mal en moet zodra het klaar is naar de tentoonstelling in Antwerpen. ‘Van het exemplaar op de expositie is een hoekje af en dat kan ik niet verdragen’, zegt Renato. Hij pelt voorzichtig de siliconen mal van het beton af. Het materiaal is verrassend fijn van structuur. ‘Ik weet intussen een en ander van beton’, lacht hij. ‘Ik bouw mijn ontwerp eerst in hout, maak er dan een negatief van in siliconen en gebruik dat om het beton in te gieten. Als je beton zo glad wilt maken, moet de mal waterdicht zijn, want je beton moet heel plat zijn. Kan het water weglopen, dan wordt het resultaat ongelijk en ruw. Dankzij dit type mal zijn de hoeken van mijn werken perfect.’

Koningin der kruiden

Er zitten trapjes in de sculptuur, zodat je je als toeschouwer perfect kunt voorstellen hoe groot ze zou zijn als ze echt als gebouw werd neergezet. 'De toeschouwer volgt de (mentale) weg naar binnen, via de trappen, en komt uit bij een centraal zwart gat, dat bedoeld is als reflectiepunt. De sculptuur nodigt je dus uit om even stil te staan en na te denken.'

Creatief

Toen Renato Nicolodi twaalf was, wist hij al dat hij iets creatiefs wilde doen. Dankzij zijn tien jaar oudere broer, die de weg naar de creatieve studies voor hem gebaand had, mocht hij van zijn ouders zijn middelbare studies in het Brusselse Sint-Lukas volgen. 'Ik volgde er eerst beeldende en architecturale kunsten en ben uiteindelijk in de vrije kunsten beland. Je rolt erin en op een gegeven ogenblik kun je je niet meer inbeelden dat je iets anders zou doen. Ik studeerde nadien voort aan de Sint-Lukas Hogeschool en het HISK.' Nicolodi geeft les op zijn oude middelbare school, aan de academie van Overijse en in CC Westrand. Alle overgebleven tijd gaat naar zijn eigen atelier. 'Ik vind het soms gek om mezelf *kunstenaar* te noemen. Het gaat om mijn job, maar het is ook mijn passie. Ik zie het dus niet echt als werk, omdat ik het evengoed zou doen als het mijn job nîet was. Mijn werk is een groot deel van mijn geluk.'

www.renatonicolodi.com

DE 'Meine Arbeit ist mein Glück'

Die Werke von Renato Nicolodi sind zuweilen mehrere Meter groß. Solche monumentale Betonskulpturen kann man in einem kleinen Atelier nicht schaffen. Deswegen hat der Künstler vor ein paar Jahren seine Heimat Dilbeek gegen Borchtlombeek eingetauscht. Er und seine Frau haben dort ein ehemaliges Café mit Tanzsaal gefunden, das sie nun zu einer Wohnung mit einem großen Atelier umbauen. Seine Skulpturen sind allesamt aus der Architektur inspiriert. 'Ich war einmal im Urlaub in der Bretagne, wo ich all die Bunker aus dem Zweiten Weltkrieg gesehen habe. Sie kamen mir bekannt vor, obschon ich sie noch nie gesehen hatte.' Diese Erkennung war auf die Kriegsgeschichten zurückzuführen, die er als Kind von seinen Großeltern gehört hatte. 'Diese Bunker sind Sinnbilder von Machtarchitektur, da ihr ursprünglicher Kontext aber verschwunden ist, betrachten wir sie heute etwas mehr aus der Distanz, so wie man ein Kunstwerk anschaut.'

De **vanilla planifolia** is een klimmende meerjarige plant uit de orchideeënfamilie, de enige soort die vruchten produceert die voor de mensen eetbaar zijn.

Deze klimplant heeft een vlezige, sappige stengel en gladde dikke heldergroene bladeren met vele, kronkelende luchtwortels waarmee de plant zich aan de bomen vasthecht. In het wild kan deze klimplant haar weg zoeken naar de top van bomen van 25 meter of meer. De plant heeft groenwitte bloemen, die na acht tot negen maanden tot rijpe vruchten groeien. Het steeltje van de bevruchte bloem ziet eruit als een lange peul. Wanneer de kleur van groen in geel verandert, worden ze geoogst. Daarna worden ze onderworpen aan een langdurig proces van gisten en drogen waardoor de peulen zwart van kleur worden en van samenstelling veranderen. Wanneer ze geplukt worden, hebben ze geen geur. Het aroma komt pas vrij tijdens de bewerking en fermentatie. Het fermenteren zorgt voor de typische zwarte kleur van de vanillestokjes. Wat we dus kennen als vanillestokjes zijn de gedroogde vruchten of peulen van deze orchidee.

Ruiken, voelen, smaken

De boom waaraan de vanillebonen groeien, stond oorspronkelijk in Mexico, maar werd in 1520 door de Spanjaarden naar Europa gebracht. In 1793 smokkelden de Fransen enkele vanillebomen naar het eiland Réunion, dat toen Bourbon-eiland werd genoemd. Sindsdien spreekt men van Bourbon-vanille om de vanilla planifolia aan te duiden, een variëteit die als de meest karaktervolle wordt beschouwd en daarom ook wel de koningin der kruiden wordt genoemd. Heden vinden we de plant terug in de vochtige tropische regenwouden van Mexico, Madagaskar, West-Indië en het noordelijk deel van Zuid-Amerika.

Nu gebruiken we vanille vooral om taarten, desserts en cakes te maken. In de 16e en 17e eeuw werd vanille ook veel gebruikt als medicijn en als een goed maagmiddel. Het

werd zelfs beschouwd als een afrodisiacum. De Azteken in Mexico gebruikten vanille als kruid en maakten er een speciaal drankje van met geroosterde cacaobonen, maïsmeel en honing. Later werd vanille gebruikt in chocolade en om tabak geurig te maken. Vanille verspreidt een heerlijke geur en is ontspannend bij het baden of een massage. Het zou ook rustgevend en ontstekingsremmend werken. Vanille bewaar je niet in de koelkast maar in het donker in de kast. Licht vermindert immers de kwaliteit.

Verbrande pudding

Chef-kok Karel Hoebaex van eethuis De Luster vertelt mij over zijn crême brûlée gemaakt van verse vanille. Hij kookt melk met volledige vanillestokjes, daarnaast snijdt hij een paar stokjes in twee waaruit hij de vanillezaadjes (poeder) krabt die hij aan de melk toevoegt. Volgens hem overtreft de smaak van het 'natuurlijke' product bij verre de kunstmatige extracten. Het gebruik van verse vanille geeft een zacht parfum aan je gerecht; extracten geven eerder een alomvattende smaak. Nadat de melk twee minuten gekookt heeft, giet hij het over een mengeling van eierdooiers met suiker, die voor de binding gaat zorgen. Een goeie scheut room erbij en het geheel 24 uur in de koelkast laten rusten om het homogeen te krijgen en de vanillesmaak te laten verspreiden. Na 24 uur de vanillestokjes eruit halen en overgieten in terracotta ovenschaaltjes. Anderhalf uur in de oven op 100°C, daarna laten afkoelen in de koelkast. Bij het serveren wordt er een krokant laagje gemengd bruine en witte suiker op gebrand.

TEKST Anne Baekens

i Onze medewerkster Anne Baekens gaat in *kwestievensmaak* op zoek naar bijzondere, doodgewone of verrassende smaken. Deze maand sprak ze met Karel Hoebaex, chef-kok van Eethuis De Luster, uitgebaat door Dieter De Smet en Danitza Geboes, Alsebergsesteenweg 572b in Dworp, 02 356 53 92.

lostinderand

Roger Van Vooren (56) is een freelance fotograaf uit Zaventem. Naast de surrealistische en melancholische reeks *Onderweg* – postkaarten met een hoek af, noemt hij ze zelf – maakt Roger ook sobere, indringende portretten. Hij heeft meerdere expo's in België op zijn actief en werd recent gevraagd als setfotograaf voor een nieuwe Vlaamse film. Roger blijft onderweg, zijn fotocredo blijft onveranderd: minder is meer.

www.rogervanvooren.com

Proeven en ontdekken op de basisschool

‘Als schooldirecteur wil ik de kinderen leren leren en ontdekken. Ik wil dat kinderen zelfstandig denken, niet dat ze klakkeloos overnemen’, zegt Brett Neilson. Zijn St. Paul’s British Primary School in Vossem legt ook contact met de buurtbewoners. Dat past in die ontdekkingstocht.

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

Het kleine Britse schooltje in Vossem, deelgemeente van Tervuren, telt 70 leerlingen, van ongeveer 3 tot 10 jaar. Het is de plek waar je als kleine knaap of meid graag dolletjes had gedaan op het grote, groene speelveld met klimrek en twee voetbalgoals. Ravotten en zweten, tikkertje tussen de natte herfstbladeren, rollen in de wintersneeuw. Hier mag je ademen.

Ontdekken

In de St. Paul’s British Primary School (St. Paul’s BPS) mag je ontdekken. ‘Het belangrijkste dat kinderen moeten leren, is zelfstandig worden. Ze moeten niet vanbuiten leren en in het gareel lopen, maar durven proeven en initiatief nemen. Met zo’n houding zullen ze in hun verdere leven meer opsteken dan wie dan ook ze ooit zal kunnen leren’, zegt Brett Neilson. Die spirit past in een internationale school, waar twee derde van de leerlingen uit Engelstalige en een derde uit nog andere landen komen. De kinderen groeien per definitie op in een veranderlijke omgeving, ze moeten bij uitstek hun plan leren trekken. Zeker als ze het ooit, net als hun ouders, in het buitenland willen waarmaken.

St. Paul’s BPS valt onder het Britse onderwijsstelsel en heeft uitsluitend Britse onderwijzers. De kinderen krijgen er Engels als

eerste en Frans als tweede taal. Nederlands behoort in de nochtans Vlaamse gemeente niet tot het curriculum. ‘Dat is beslist in overleg met de ouders’, zegt Brett. ‘De meeste gezinnen blijven maar zo’n twee tot drie jaar in België. Frans kunnen ze als internationale taal beter gebruiken dan Nederlands.’

Voedselinzameling

Nederlands mag dan niet officieel tot het lesparcours behoren, het betekent niet dat de school zijn eigen paden blijft bewandelen. Het is geen luxe-eiland; het leraarsteam en de leerlingen staan middenin de gemeenschap. ‘Voor mijn tijd hier is er wel een zekere spanning geweest, maar wij zijn meteen naar de plaatselijke basisschool in Vossem gestapt. We hebben hen in het Nederlands aangesproken en echt een inspanning geleverd om contact te zoeken. De samenwerking liep dan ook vanzelf. We hebben de school uitgenodigd om ons Oogstfeest bij te wonen, een Britse traditie. We zamelden samen voedsel in voor Ziekzorg en het OCMW. De basisschool heeft ons dan weer gevraagd om Sinterklaas en Kerstmis met al de kinderen te vieren.’

Tervuren = België

Brett groeide op in Zuid-Afrika en leerde er zijn vrouw Marlene kennen. ‘We hadden het daar goed, maar de veranderingen die Nelson

Mandela na de apartheid voor ogen had, zijn door de politiek niet voldoende uitgewerkt. Voor de toekomst van onze kinderen zijn we naar het Verenigd Koninkrijk verhuisd.’ Hij scopte het er tot hoofd directeur, maar ging in 2009 voor een nieuwe, Belgische uitdaging. Zijn vrouw zette haar job als boekhouder voor de Zuid-Afrikaanse kerk in Engeland gewoon voort vanuit Tervuren. Het koppel geniet van het gezapige Belgische levenstempo, met zijn zondagsrust. ‘Je hebt hier in Tervuren ook alles wat België siert: verstedelijking en rust, drukte en groen.’ Brett en Marlene moeten hier wel hun dochters missen. Zorine (26) trok met dochter McKenzie (1,5) en haar man terug naar Zuid-Afrika, Natasha (19) volgt een klassieke muziekopleiding in het Verenigd Koninkrijk. Iets te veel zelfstandigheid aangeleerd op een Britse internationale school?

FR Apprécier et découvrir à l'école primaire

‘En tant que directeur d'école, je veux apprendre aux enfants à apprendre et à découvrir. C'est la méthode d'enseignement que je préconise. Je souhaite que les enfants pensent de manière autonome, et n'engagent pas les informations sans réfléchir’, dit Brett Neilson. Il ne veut pas que son école St. Paul’s British Primary School de Vossem soit isolée, il établit des contacts avec les habitants du quartier. Cela s’inscrit dans cette recherche de la découverte. Brett a grandi en Afrique du Sud. ‘Nous y vivions bien, mais les changements que Nelson Mandela voulait réaliser après l’apartheid n’ont pas été entièrement concrétisés par le monde politique. Pour assurer l’avenir de nos enfants, nous sommes partis au Royaume Uni et ensuite en Belgique.’ Brett et son épouse apprécient le rythme de vie agréable de la Belgique. ‘On trouve à Tervuren tout ce qui caractérise la Belgique: urbanisation et quiétude, animation et espaces verts.’